ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ
ತುಳುವೆರ್ -೧೯

ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ

ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

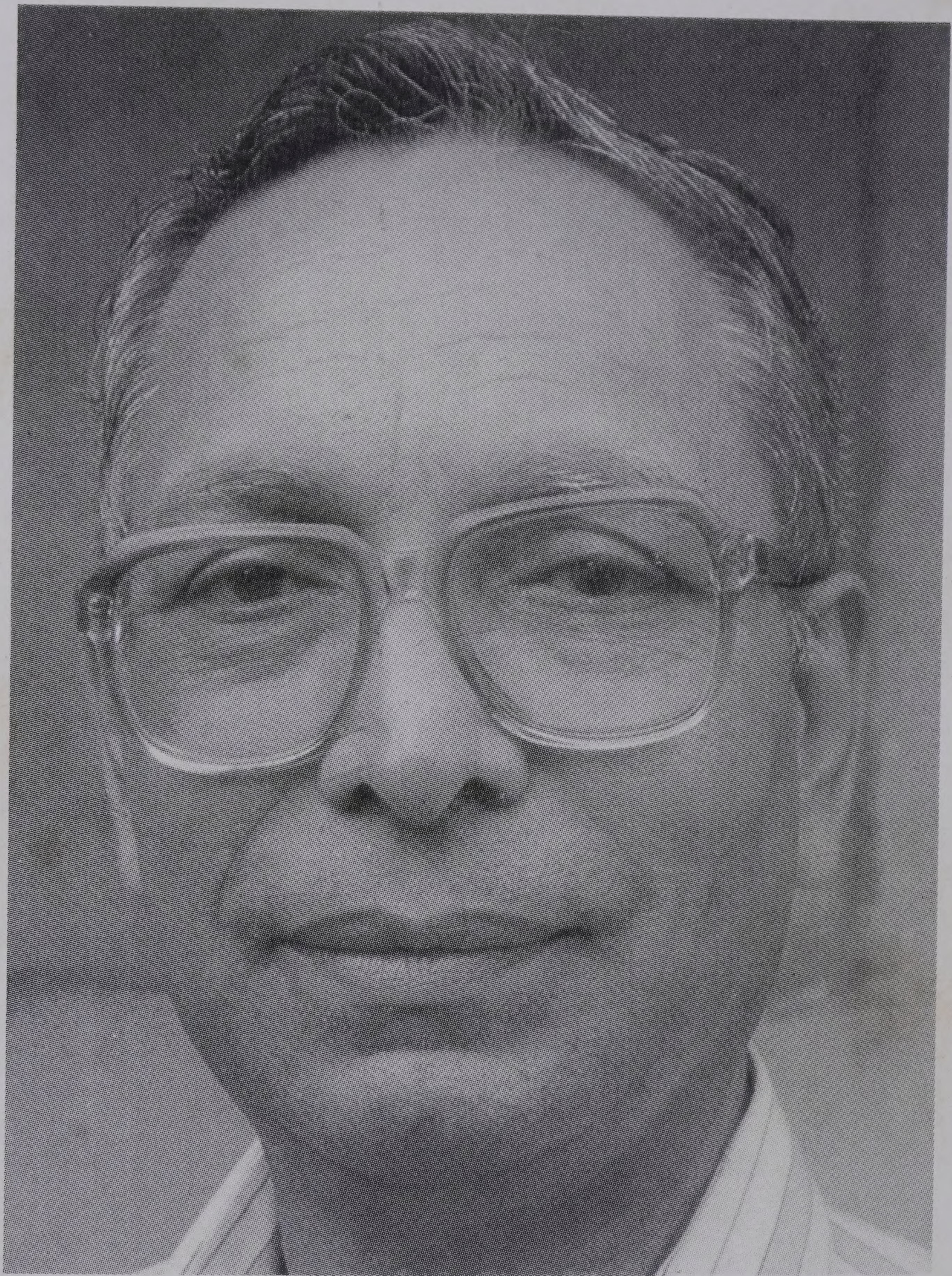

ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ

ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ

ಬದ್‌ಕ್ - ಸಾಧನೆ

ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003

A. BALAKRISHNA SHETTY POLALI
(Life and Works of A. Balakrishna Shetty Polali)

Author
Sri N.P. Shetty
20-8B, Gurukula Colony
Chithrapura, Mulki - 574 154

Price	:	Rs. 15/-
Pages	:	38
First Impression	:	2002
Chief Editor	:	Dr. Vamana Nandavara President Karnataka Tulu Sahithya Academy Corporation Building Lalbagh, Mangalore - 575 003.
Publisher	:	S.H. Shivarudrappa Registrar Karnataka Tulu Sahithya Academy Corporation Building Lalbagh, Mangalore - 575 003.
Type set	:	Aakrithi Computers Mangalore - 575 001. ✆ : 443002
Printed at	:	Sharada Press Car Street, Mangalore - 575 001.

ಸುರುತ ಪಾತೆರೊ

ಒಟ್ಟುಗು ಕುಲುದು ಕೆಲವು ಜನ ಪಾತೆರ್‌ನಗ ನಡುಟೊರಿ ಲಕ್‌ದ್ "ಯಾನಿತ್ತೆ ಬರ್ಪೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ರಪಕ್ಕ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ನಮ್ಮ ನಡುಡ್ದ್ ಲಕ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಆರ್ ಲಕ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ ಕೋಡಿ ಮಾತ್ರ ನನ ಬರಂದಿನಂಚಿನ "ಶರಣರ ಬದುಕನ್ನು ಮರಣದಲ್ಲಿ ನೋಡು" ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರದ ಲೆಕ್ಕ ನಂಕ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ದುಕ್ಕ ಕೊರಿನ ಈ ಮರಣಲಾ ಒಂಜಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮಟ್ಟದ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಆರ್ ದೇವೆರೆನೆ ನಟೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕ "ಅನಾಯಾಸೇನ ಮರಣಂ" ಆದೇ ತನ್ನ ಸಂಘಟನೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಸಲಸೊಡೆ ತೊಡಗ್‌ದುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡೇ ಅನಂತೊಗು ಸಂದಿಯೆರ್.

ಅರೆನ ಪೊಲಬು ಎಂಕಾಯಿನಿ ಸುಮಾರು ಪದಿನಾಲ್ - ಪದಿನೈನ್ ವರ್ಸೊ ದುಂಬು. ಅವುಲಾ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರೊಡು ಸುರುವಾಂಡ್. ಅದಮುಟ್ಟ ಕಣ್ಣಡ್ ತೂವಂದಿನ ಎಂಕ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆನಗ "ಪ್ರಿಯ ತಮ್ಮನಿಗೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂಬೋದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಈ ಅಣ್ಣನ ಬೊಕ್ಕ ಮೆಗ್ಯನ ಸಂಬಂದ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ್ ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋನ ಮುಟ್ಟಲಾ ಒರಿದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅರೆನ್ ಯಾನ್ ಸುರು ತೂಯಿನಿ ಪನ್ನಗ ಬಪ್ಪನಾಡ್‌ಡ್ ಆಯಿನ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು (1989). ಎಂಕಲ್ನ ಇರ್ವೆರೆನ ಕೆಲಸಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡಿತ್ತಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಎಂಕಲೆಗ್

ಸಂಚಾರ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಂಗ. ಆರೊಂಜಿ ಕೋಡಿಡ್ ಯಾನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ತಿರ್ಗೊಂದಿತ್ತಂಡಲಾ ಅಪಗಪಗ ತಿಕೊಂದಿತ್ತಿನ ಉಂಡು. ತಿಕಿನಗ ಆತ್ಮೀಯತೆನ್ ಪಟೊನ್ನ ಭಾಗ್ಯಲಾ ಎಂಕಲ್ನ ಆದಿತ್ತಿಂಡ್. ಆರ್ ಕಾಯ ಬುಡೊಡ್ದ ಸುಮಾರು ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ದುಂಬೊರ ತಿಕಿನಾರ್ "ಮಸ್ತ ಪಾತೆರ್ರೆ ಉಂಡು, ಒಂಜಿ ದಿನ ಪುರ್ಸೊತ್ತುಡು ಸೇರ್ಗ" ಪಂಡೆರ್. ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ, ದೆಂಗ್ ಮದೆತ ಪೌರಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆಗ್ ಪೊಸ ಜುವ ಕೊರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ವಿಚಾರ ಎಂಕಲೆಗ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಸ್ತ್ ಪಾತೆರ್ರೆ ತಿಕ್ಕಂದೆನೇ ಆರ್ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಬುಡ್ದು ಪೋಯೆರ್.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಸಂಘಟಕೆ ಆದ್ ಬಹುಶಃ ಪೊಳಲಿದರೆನಂಚ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ನನವೊಂಜಿ ಜುವ ತಿಕ್ಕರೆ ಕಷ್ಟ. ಸಂಘಟನೆ ಅತ್ತಾವಂದೆ ಸಾಹಿತಿಯಾದ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೇತಾರೆಲಾ ಆದ್, ಕುಟುಂಬ ಪ್ರೇಮಿಯಾದ್, ಗುರು ಹಿರಿಯೆರೆನ ಋಣ ಸಂದಾವುನಂಚಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದ್ ನಮ್ಮೆದುರೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಆದರ್ಶೊನ್ ಉಂತಾದ್, ನಂಕ್‌ಲಾ ಅಂಚಿನ ದುಂಬುದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಋಣೊನು ತುಂಬಾದ್ ಆರ್ ದುಂಬು ಪೋತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅರೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುನ ದುಂಬುದ ಜನಾಂಗ ಅರೆನ್ ನೆನಪು ದೀಪಿನಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಆವೊಡಾಯಿನಾನೆ. ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾದನೆನದ ಬಗ್ಗೆ "ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್" ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೂಕು ಕಣವರೆ ನಿಶ್ಚಯ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರೆರ್ ಎನನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಈ ಕೆಲಸ ಎಂಕ್ ಒಪ್ಪಿಸಾಯಿನ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗೊಂಜಿ ಭಾಗ್ಯ ಪಣೊಲಿ. ಅಗತಿನ ಅಣ್ಣಗ್ ಈ ರೀತಿಡೊಂಜಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಬೊ ಎಂಕ್ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಕೃತಿನ್ ಬರೆವೊರೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಾದ್ ಕೊರಿನ ವಜ್ರಕ್ಕೆನ್ (ಶ್ರೀಮತಿ ವಜ್ರಾಕ್ಷಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ) ಬೊಕ್ಕ ಪೊಳಲಿನ ಮಗೆ ದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ್‌ನ್ ಯಾನ್ ನೆಟೆ ನೆನೆಪೊಡು. ಪೊಳಲಿನ್ ಅಗಲ್‌ದ ಒಂಜಿ ವರ್ಸಲಾ ಆವಂದಿನ ಈ ಸಂದರ್ಭ ಅಕಲೆನ ದುಕ್ಕದ ಮುಗಲ್ ಮೂಜಿದಿಜಿ. ಅಮಸರೊಡೇ ಈ ಬೂಕು ಬರೆವೊಡಾಯಿನ ಎಂಕ್ ಮೂತ ಮಾಹಿತಿನ್ಲಾ ಅಕುಲು ಒದಾಗ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಾವಂದೆ ಪೊಳಲಿಯೆರೆನ ಆತ್ಮೀಯೆರಾದಿತ್ತಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ ಮೊಕುಲು ಇರ್ವೆರೆನಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ಸಮಯದ ಒಡನಾಡಿ ಹಿತಚಿಂತಕೆ ಆತ್ಮೀಯೆರಾಯಿನ ಎ. ನರಸಿಂಹ ಅಂಚೆನೇ ಭುವನ ಪ್ರಸಾದ ಹೆಗ್ಡೆ ಮೊಕುಲು ಇರ್ವೆರೆನಲಾ ಸಹಕಾರೊನು ಯಾನ್ ನೆನೆಪೊಡೆ. ಅಯಿಟ್ಲಾ ಭುವನ ಪ್ರಸಾದ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆದ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದೆ ಈತ್ ಬೇಗ ಈ ಬೂಕುನು ಬರೆದ್ ಮುಗಿಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ನೆಟ್ಟ್ ಮಾತ ಸಂಗತಿಲೆನ್ಲಾ ವಿವರ ವಾದ್ ಬುಡುಪಾದ್ ಪನರೆ ಇಡೆ ಇಜ್ಜಿ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತೊಡು ಬರೆವೊಡಾಂಡ್. ಬರೆತಿನೆಟ್ಟ್ ಅರೆಕೊರೆ ಇತ್ತಿನೆನ್ ಓದುನ ಸಹೃದೆಯೆರ್ ಬಂಜಿಗ್ ಪಾಡೊನೊಡುಂದು ನಟ್ಟೊನುವೆ.

ಮುಲ್ಕಿ
11 ಸ. 2002

ಎನ್ ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಈ ಪ್ರಪಂಚೊಡು ಕೆಲವು ನಮುನೆದ ನರಮಾನಿಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಮಾತವಿದೊಟ್ಲ ಪುಟ್ಟುನಗನೇ ಸಾಧನೊಲೆನ್ ನಟ್ಟೊಂದು ಬರುವೆರ್. ಆಂಡ ಆತಿತ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ ದಾದನಾ ದಾಂತಿನ ಒಂಜೆತ್ತ ಪಿರ ಬೂರ್ದುರ್ಜ, ತನಡ ಇತ್ತಿನೆತ್ತ ಸದುಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಕೆಲವೆರ್ ದಾಲ ದಾಂತೆನೆ ಪುಟುದು ಎಂಕಲ್ನ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ, ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕ್‌ಲೆಡ್ನ ದಾಲ ಆವಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ದಿಂಜಾದ್ ದಾಲ ಮಲ್ಪಂದೆನೆ ಕರಿದ್ ಪೋಪಿನಕುಲು. ಆಂಡ ತನಡ ಇತ್ತಿನೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ಕ್‌ಲಾ ಸಮಾಜೊಗ್ಲಾ ಅಯಿಟ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಪುಣೆವುನಕ್ಲು ನಿಜವಾದ್ ಉತ್ತಮೆರ್. ದಾಲದಾಂತೆಲ ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನೊಡೇ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು, ಈ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ರಹಸ್ಯೊನು ತೆರಿಯೊಂದು ತನಕ್‌ಲಾ, ಇತರೆರೆಗ್ಲಾ ಆಯಿನಾತ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾಯ ಬುಡ್ಡು ಕೈಲಾಸೊಗು ಸೇರಿನಕ್ಲು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಜನ ತಿಕ್ಕೆರ್. ಅಂಚಿನ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಜನೊಕ್ಲೆಡ್ ಒರಿ ನಮ್ಮ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಪಂಡ ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ 'ದರ್ಶನ' ಆಪಿನೆಕ್ ಸಂಸಯ ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಳುಪುಡ್ದು ಬೊಳುಪುದಂಚಿ ಪೋಪಿನ ಆರ್ ನಮ್ಮಂಚಿನೆಕ್‌ಲೆಗ್ ತಾನೆ ತಾದಿದ ಬೊಳುಪಾದ್ ತೋಜಿಯೆರ್ದು ಅಚ್ಚರಿಯತ್ತ್.

ಮಾಮಲ್ಲ ಮರ್ಯಾದಿದ ಬಂಟ ಮನೆತನೊಡು ಆರೆನ ಜನನ ಆಂಡ್. ಆರೆನ ಅಜ್ಜೆ ಪೊಳಲಿ ಸೀನಪ್ಪೆ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾಮಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ಜನ. 'ತುಳುವಾಲೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆತಿನಾರ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ, ತುಳು ಚಳುವಳಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕೆಲಸ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗೊಲೆಡ್ ಎಡೇನ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನಾರ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತೆ ಇತ್ತಿನ ವಾ ಸವಲತ್ತ್‌ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಒಡೆ ಪೋಪುಂಡಲಾ ಎಚ್ಚಾದ್ ನಡತ್‌ದೇ ಪೋವೊಡು. ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ ಕಡಮೆ. ಅಂಚಿನ ಕಾಲೊಡು ಆರ್ ಮಲ್ದಿನ ಕೆಲಸ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ. ಕಿನ್ನಿಪ್ಪುನಗ ತನ್ನ ಅಜ್ಜನ ನಿರೇಲ್‌ಡ್ ಬುಳೆಯಿನ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಅಜ್ಜನ ಆದರ್ಶ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ್ ಮೂಡುದು ಬತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭ ಅಜ್ಜನ ಕೈತಲೇ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಉಣರೆ, ತಿನರೆ, ತುತ್ತರೆ ಕಡೆಮೆ ದಾಂತಿನಾತ್ ಹಿಡುವಳಿ ಅಜ್ಜಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅವು ಕಡಮೆ ಕಡಮೆ ಆದ್ ಪೊಳಲಿ ಬುಡುದು ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋದು ಉಪ್ಪೊಡಾಂಡ್. ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿತಿನ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆದ ಬರವು ಕಲ್ಪೆರೆ ಉಜಿರೆದ ವಸತಿ ಸಾಲೆ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಕಾಲೇಜಿದ ಬರವು ಕಲ್ಪುನಗ ಕಾಂಡೆ, ಬಯ್ಯ, ಐತಾರ ಬೊಕ್ಕ ರಜೆತಾನಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆದ ಬೊಕ್ಕ ಇತರ ಕರ್ಚಿಲೆನ್ ತಾನೇ ತೂವೊಂಡೆರ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಏತ್ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ತರೆ ತಗ್ಗಾವಂದೆ, ಬೆರಿ ಬಗ್ಗಾವಂದೆ, ಸರ್ತ ಉಂತುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದೆರ್ ಪಣ್ಣ ಪಾತೆರದಂಚ "ಎರೈಸ್, ಎವೇಕ್, ಸ್ಟಾಪ್ ನೋಟ್ ಟಿಲ್ ದ ಗೋಲ್ ಇಸ್ ರೀಚ್‌ಡ್" ಪಂದ್ ದುಂಬೊತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಅಜಿಪ ವರ್ಸೊ ಮುಟ್ಟದ ಆರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಈ ಕತೆನೇ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆದ ದಾಖಲೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಏತೊ ಸರ್ತಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಹಿಡಿತ ದಾಂತಿನ, ಸರಿತ ತಮೆರಿದಾಂತಿನ ಜೋಕುಲು, ದೋಸ್ತಿನಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ದ್, ಇಜಿಂಡ ತನ್ಕುಲೆ ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆದ ಬುದ್ದಿಡ್, ಪಿದಯಿದ ಬೇತೆ ಆಕರ್ಸಣೆಲೆಗ್ ಬಲಿಬೂರ್ದು, ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಬಾಳಿಡ್ ಹಾಳಾದ್ ಪೋಪಿನ ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಸರಿಯಾದೇ ಇತ್ತೆರ್ಡಲಾ, ತನ್ನ ಉನ್ನತಿನ್ ಸಾದಿಸಾದ್ ಮಾತ್ರ ಉಪ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ತನಕ್ ತಾನೆ ವಾರಸುದಾರೆ ಆದ್ ಅಮ್ಮೆ, ತಮ್ಮಲೆ, ಅಪ್ಪೆ ಮಾತ ಆದ್, ಅಕುಲು ಇತ್ತೆರ್ಡಲಾ ಈತ್ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾದ್ಯಾವಂದಿನಾತೆನ್ ತಾನೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ತನ್ನ ಸಂಪರ್ಕೊಗು ಬತ್ತಿನ ಇಷ್ಟೆರೆಗ್, ಬಂಧುಲೆಗ್, ಗುರು ಹಿರಿಯೆರ್‌ಗ್, ಋಣಸಂದಾಯದ ಕೆಲಸೊನು ಮಲ್ತಿನತ್ತೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ತಾನ್ ಪೋಯಿನಯಿಟೆ ಬತ್ತಿನಯಿಟ್, ಇತ್ತಿನಯಿಟೆ, ತೂಯಿನಯಿಟೆ, ತಿಕಿ ತಿಕಿನಕಲೆಗ್ ಪಿರ್ತಿನೇ ಪಟ್ಟ್‌ದ್, ಅರ್‌ಲೆನ ಪಿರ್ತಿಗ್ ತಾನ್ ಪಾತ್ರ ಆದ್ ಪುಟ್ಟುನಗ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಬಂದೊಡ್ದುಲಾ, ಬುಲೆವುನಗ ಆಯಿನ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಶಾಲ ಸಂಬಂದೊಡು ಜನ ಮನಸ್‌ಡು ನಿಲೆಯಿನಾರ್ ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್.

ತನ್ನ ಕಾಲೇಜು ಜೀವನೊಡು ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿನ ಸೇವೆ ಕುಡ್ಲ, ಹೈದರಬಾದ್, ಬೆಳಗಾಮ್, ದೆಲ್ಲಿ ಇಂಚ ಪೋಯಿ ಪೋಯಿನವುಲು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಣಿಪಾಲ ಕನ್ನಡ ಸಂಘೊನ್ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಂಘ ಮಲ್ತೆರ್. ಏತೋ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಲೆನ ಪ್ರಕಾಶನದ ಕೆಲಸ ಬೊಕ್ಕ ಏತೊ ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಇಂಚಿನ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ ಕೆಲಸದ ಒಟ್ಟುಗೇ ಮಲ್ಪುವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಕೆಲಸೊಡ್ದು ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆವರೆ ನನಲಾ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಅಯಿಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್, ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆದ ಕೆಲಸೊನ್ಲಾ, ಬರೆಪಿನ ಕೆಲಸೊನ್ಲಾ ಕೈಕ್ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ಆದ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದ್, ತುಳು ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ತೀರಿನಾತ್ ಪುಣೆಯೆರ್. 'ಮುದಿಪು' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಅಕಾಡಿಮಿದ ಪತ್ರಿಕೆ ಪೊರ್ಲುಡು ಮೂಡ್ದು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ, ಅಯಿಕ್ ಆಯಿನಾತ್ ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರೆರ್ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕ, ತುಳು ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಕೊನೊದು ಮೂರುನ "ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಡೆ" 'ತುಳುವಪ್ಪೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ನಡಪಾಯೆರ್, ಸ್ವತೊ ತುಳುತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ ಪ್ರಕಾಶೊಗು ಕಾರಣೆರಾಯೆರ್, ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಮೀರಜ್, ಮುಂಬಯಿ ಸಾಂಗ್ಲಿದಂಚಿತ್ತಿ ಬೇತೆ ರಾಜ್ಯೊಡು ಮಲ್ಪಾಯೆರ್. ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೊಳಲಿದಾರೇ ಏತೊ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀತೆರ್, ಕೆಲವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ದೀತೆರ್. ಅವ್ವೆನ್ ಪೂರಾ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಉಮೇದ್‌ಡಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಏತೊ ಯೋಜನೆ, ಯೋಚನೆ ಇತ್ತಿನ ಪೊಳಲಿದಾರ್ "ಅನಾಯಾಸೇನ ಮರಣಂ" ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ತಾನ್ ಒವ್ವೆನ್ ದೇವೆರೆಡ ನಟೊಂದಿತ್ತೆರಾ, ಅಂಚನೇ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಚರಿತ್ರೆಗ್ ಸಂದ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ತುಳು ದೇವಿನ ರೈಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಿರೀಟದ ಒಂಜಿ ಮಣಿ ತಾಲ್ದ್ ಪೋಂಡು.

ಪುಟ್ಟು-ಬಾಲ್ಯ

ಅಮ್ಮುಂಜೆ ಗುತ್ತು ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಜನ. ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಗುತ್ತುಡು ಪುಟಿಯೆರ್ಡ್ಲಾ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಬಾರಿ ಬಜೂನೇ ಅಲಬೇಸಿನಾರ್. ನಂದಳಿಕೆ ಚಾವಡಿ ಮಂಜಪ್ಪ ಪೆರ್ಗಡ್ರ್ ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆಗೆ. ಎಲ್ಲಿಡ್ ಅವುಲಿತ್ತ್‌ದ್, ನಾಲನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಬರವು ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ತನ್ನ ಅಮ್ಮೆರೆನ್ ಕಳೆವೊಂದು ಆರ್ ಅಮ್ಮುಂಜೆ ಗುತ್ತುಗು ಪಿರ ಬತ್ತೆರ್. ಸಾಲೆಡ್ ಕಲ್ದಿನಿ ನಾಲೇ ಕ್ಲಾಸಾಂಡ್ಲಾ, ತೆರಿನಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಂಡೆರ್, ವಿದ್ಯೆದ ಮಹತ್ವೊನು ತೆರಿಯೊಂಡೆರ್. ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಬಡಕೈಲು ಪರಮೇಸ್ರಯ್ಯನ್ ಗುರು ಸ್ಥಾನೊಡು ದೀವೊಂದು ಗೌರವ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಕಾಲದ ಏತೊ ಜವಣೆರ್, ಕೋಲ, ಕೋರ್ದಟ್ಟ, ಕಂಬುಲದ, ಪಿದಯಿದ ಬರಂಬುದ ಆಕರ್ಸಣೆಗ್ ಎಚ್ಚ ಮರ್ಲಾದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ಅಂಚತ್ತ್. ಆರ್ ಈ ಮಾತ ಆಚರಣೆದ ಉಲಯಿದ ಗುಟ್ಟು ದಾದವು, ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿದ ಗುಟ್ಟು ನೆಟ್ಟ್ ಎಂಚ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು, ತುಳು ನಾಡ್‌ದ ಪುರಾತನ ಚರಿತ್ರೆ ದಾದವು ತುಳು ಜನಕೊಲೆನ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಳೆದ ಅಡಿಪಾಯ ತಿರ್ಲ್ ಎಂಚಿನವು ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ವಿಚಾರೊಡು ಎಚ್ಚ ಎಣ್ಣೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ನಮ ಎಂಚ ಅರಳಾದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪರಿಮಳೊನು ಕನೊವೊಲಿ ಪನ್ಪಿನೆಟ್ಟೇ ಆರೆಗ್ ಎಚ್ಚ ಉಮೇದ್. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಕೆಲಸೊಡೇ ತನನ್ ತಾನ್ ತೊಡಗಿಸಾದ್, ಬತ್ತಿನ ಬಡತನೊನೇ ಕೈ ಏರ್ದ್ ಎದುಕೊಂಡೆರ್.

ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಸುರುತ ಬುಡೆದಿ ಪಾಕಬೆಟ್ಟು ಸೀತಮ್ಮ ಪನ್ಪಿನಾರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ಜನ ಜೋಕುಲು. ಸುರುತ ಮಗಲ್ ನಾಗಿ, ರಡ್ಡನೇತಾಲ್ ಪುಷ್ಪ ಬೊಕ್ಕ ಮಗೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ. ಸುರುತ ಮಗಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಶ್ಯಾಮಲ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಶ್ಯಾಮಲನ್ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಕಾಸಾ ಆರುವತ್ತೆ ಅಮುಂಜೆಗುತ್ತು ಅಚ್ಚಣ್ಣ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಕೊರ್ದು ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಶ್ಯಾಮಲಕ್ಕೆಗ್ ಮೂಜಿ ಜನ ಜೋಕುಲು. ಒಂಜಿ ಆಣ್, ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು. ಸುರುತ ಆಣ್ ಮಗೆನೇ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ. ತನ್ನ ಆಜಿ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಅಪ್ಪೆನ್ ಕಳೆವೊನಿನ ನತದೃಷ್ಟೆ. ಇಂಚ ಅಪ್ಪೆದಾಂತಿ ಜೋಕುಲೆನ್ ಅಜ್ಜೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡೆ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಅದಗ ಆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ಪಂಡ ಪುರಾಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಡಿಗೆದ ಇಲ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್. ಆರ್ ಪುರಾಲ್ ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಕ್ತೇಸರೆ ಆದ್ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೈತಲೇ ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಲುವಳಿಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಆಳುನಕಲೆಗ್ (ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್‌ಗ್) ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯಿನ ಅಪವಾದೊಗಾತ್ರ ಆ ಮುಕ್ತೇಸನ ಗಿರಿಲಾ , ಅಯಿಟೆದ ಇಲ್ಲ್‌ಲಾ ಕೈ ಬುಡುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಕಕ್ಕಂಜೆದ ಅಡಿಕ್ಲೆಗ್ ಸೇರಿನ ಈ ಬಾಡಿಗೆದ ಇಲ್ಲಡ್ ಆರ್ ಮುಪ್ಪವರ್ಸೊಡ್ದುಲಾ ಎಚ್ಚ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆ ಸ್ವತಃ ಕಟ್ಟಾದಿನ ಅಮ್ಮುಂಜೆಗುತ್ತುದ ಕುಡವೊಂಜಿ ಪೊಸ ಇಲ್ಲನ್ ತನ್ನ ತಂಗಡಿ -ಜೋಕುಲೆಗ್ ದುಂಬೆ ಬುಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ತ್ತೆರ್.

ಆಜಿ ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯೊದ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ತನ್ನ ತಂಗಡಿ ಹೇಮನೊಟ್ಟುಗು ಮೂಲು ಅಜ್ಜನ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ಪುಳ್ಳಿಯಾದ್ ಬುಳೆಯೆ. ಅರೆನ ತಿದ್ಯಪ್ಪೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ರಡ್ಡನೇ ಮಗಳ್ ಪುಷ್ಪಾವತಿ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಮೊಕುಲೆನ್ ಮಾತ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಒರಿ

ಮಗೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಸೇರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಿರ ಬಯಿದಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಬೇತೆ ರಡ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಬುಡೆದಿನ ಆಣ್ ಜೋಕುಲುಲಾ ಎಲ್ಲಿಡ್ಡಿಂಚಿಲಾ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೇ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಅರೆನ ಮಗ ಲೆಕ್ಕನೇ ಇತ್ತಿನಾರ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ. ಈ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಮೋಕೆಡ್ "ಬಾಲಾಜಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. 'ಬಾಲಾಜಿ' ಪನ್ನಗ ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇವೆರೆನ ಕುಡೊಂಜಿ ಪುದರ್. ಕಿನ್ನಿಡ್ ಅಜ್ಜನ ಅತಿ ಮೋಕೆಡ್ದಾತ್ರ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಪರೀಕ್ಷೆದ ಸಮಯೊಡು ಸರಿಯಾದ್ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋವಂದೆ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ದಂಡಾದ್ ಪೋತುಂಡುಗೆ. ಕೈತಲ್ದ ಗುರುಪುರ ಹಿಂದೂ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆಡ್ ಆರ್ ಎಡ್ಮನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಕಲ್ತೆರ್. ಅವುಲು ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಳು ಅರೆಗ್ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಗುರುವಾದಿತ್ತೆರ್.

ಮುಲ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ ಗೆತೊಂದು ಪಾಸಾಂಡಲಾ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಕಲ್ಪುನ ಬಾರಿ ಕಷ್ಟ ಆಂಡ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣಗ್. ಸುರುಸುರುಟು ವರ್ಸೊಗು ನಲ್ಪಮುಡಿ ಅರಿ ಬೊಕ್ಕ ಎಡ್ಮ ಮಣು ಬೆಲ್ಲ ಆರೆನ ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಗೇಣಿ ಬರೊಂದುತ್ತುಂಡು. ಆರೆನ ಅಜ್ಜಿ ಪಾಕಬೆಟ್ಟು ಸೀತಮ್ಮಗ್ ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ಅರಿಟ್ಲಾ ಒಂತೆ ಇಡೆಗ್ ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕ್ರಮೇಣ ಅವು ಕಡಮೆ ಕಡಮೆ ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡು. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆಗ್ ದಿನತ ಖರ್ಚಿಗ್ ಕಷ್ಟ ಆದ್ ಪೋಂಡು ಅಂಚಾದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಬರವು ಉಂತುದೇ ಪೋಪುಂಡುನ್ಪಿನ ಸಮಯೊಡು ಉಜಿರೆದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ನೆನೆಪಾದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಅಡೆಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಆ ಸಾಲೆಡ್ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣೊಗಾತ್ರ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಸೇರಾಯೆರ್.

ದುಂಬೇ ದುರ್ಸು ಬುದ್ದಿದ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಅವುಲು ತಿಕಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಮುಂಡಾಜೆದ ಆರ್.ಎನ್. ಭಟ್ ಭಿಡೆ ಅದಗ ಅಲ್ತ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರಾದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆಂತಿನಾರ್. ಬರವು ಕಲ್ಪುನ ಜೋಕುಲೆನ್ ತನ ಜೋಕುಲೆ ಲೆಕ್ಕ ತೂವೊನ್ನಾರ್. ಬೊಕ್ಕ ಅಕಲ್ನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಕಾಸೊಗಾತ್ರ ಸದಾ ಬೆರಿಬೊಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಾರ್. ಆರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಕನ್ನಡ ದಾಯೆಗ್ ವಿಜ್ಞಾನೊನ್ನಾ ಕಲ್ಪಾವುನಾತ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್. ಪಾಠೊಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಆಟೋಟೆಲೆಗ್ಲಾ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊರಿನಾರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಸಾಲೆಡ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ತನ್ನ ಅರಳುನ ಪ್ರತಿಭೆದ ಅಡಿಕಲ್ಲ್‌ನ್ ತೂವೆಂಡೆ; ತೋಜಾವೊಂಡೆ. ಅವುಲು ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ಬೇತೆ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನಕುಲ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿತ್‌ದ್, ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ ತಿಕ್‌ಂಡಲಾ 'ನನ ದಾನ್ನು' ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕುಡ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಎದುರು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡ್. ಕಾಲೇಜು ಕಲ್ಪೊಡ್ಡ, ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋವೊಡು. ಅವುಲು ಉಂತುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆವೊಡು. ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟರೆ ಪೀಸ್‌ದ ದುಡ್ಡು ಬೋಡು. ದುತ್ತು ಐತ ಬೇತೆನೇ ಆವೊಡು. ನೆಕ್ಕ್ ದಾದ ಮಲ್ಪೊಲಿ? ಎರೆಡ ಕೇಣೊಲಿ? ಅಜ್ಜೆನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದ ಗೆಡ್‌ದಿನ ಗೊತ್ತೇ ಉಂಡು. ಬೇತೆ ಏರ್ಡಲಾ 'ದೇಹಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈನೀಟಾವುನೆಡ್ದ್, ಐಕ್ ದಾದಾಂಡ್ಲ ಸಾದಿ ನಾಡೊಡೊಂದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಏರೆಡೆಲಾ ಕೇಂಡ, ಕೊರುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಪೂರ್ತಿ ನಂಬೊಲಿಗೆ ಎಂಚಿನ? ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಕೊರಿಯೆರ್ಡಲಾ

ಎಲ್ಲೆ ಅಕ್‌ಲೆನ ಹಂಗ್‌ಗ್, ಕುಚ್ಚೊನೊಗು ಬೂರೊಡಾವು. ಇಂಚಂದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತೆ. ತಾನ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್, ಏರೆ ಹಂಗ್‌ಗ್ಲಾ ಬೂರಂದೆ ಏರೆಗ್ಲಾ ದುನ್ನ ಆವಂದನೆ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದಿ ಪತ್ತೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ವಿಚಾರ ಆ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಆಯನ ಮನಸ್ಸ್ ಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಂತೆ ಸಮಯದ ತನ್ನ ಗುರು, ಒಡನಾಡಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆ ಆಯಿನ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಬಟ್ರೆಡ ಈ ವಿಷಯ ತೆರಿಪಾಯೆ. ಬಟ್ರೆಗ್ ಆ ಹುಡುಗನ್ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಾಡೆ ಕುಲ್ಲಾವೊಡಿನ್ಪಿನ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಕುಡುಪುಡ್ದ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಪೋದು ಬರ್ಪಿನ ದೂರ ಕಷ್ಟಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಷ್ಟೆರಾಯಿನ ಕೊಂಡಾಣದಾರ್ ಬಿಜೈದೈಟೆದ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಈ ಹುಡುಗನ ಸುಪವು, ಸಾಮರ್ಥಿಕೆದ ಬಗ್ಗೆ ದುಂಬೇ ತೆರಿದಿನ ಆರ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಎದುಕೊಂಡೆರ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ತನ್ನ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಮೂಜಿವರ್ಸೊ ಮೂಲು ಇತ್ತ್‌ದೇ ಮುಗಿತೆ. ಅದಗ ಆಯೆ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಬಿನ್ನಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನತ್ತ್. ಈ ಇಲ್ಲದ ಒಂಜಿ ಸದಸ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕ, ಅಕ್‌ಲೆನ ಸುಕ ಕಷ್ಟೊಡು ಸಮಪಾಲ್ ಗೆತೊಂದು, ತನಡ್ದ್ ತೀರಿನಾತ್ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸೊನ್ನಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಮಾತೆರೆಗಿತ್ತಿನಂಚ ಉಣಸ್ ತಿನಸ್ ಉಂಡುದು ತಿಂದ್‌ದ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬುಡ್ದ್ ಬಯ್ಯಗ್, ಐತಾರದಾನಿ, ರಜೆತಾನಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಅಂಗಡಿಡ್ ಬಿಲ್ಲ್ ಬರೆಪಿನ, ಸಾಮಾನ್ ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚಿದ ಪಣವುನು ತಾನೆ ಹೊಂದಿಸಾವೊಂಡೆ. ತಾನ್ ಈ ನಮೂನೆದ ಬಜೊಡು ಕಲ್ತಿನಾಂಡಲ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಇತರ ಪಾಠೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಡ್ ಬಾಕಿದಕಲೆಗ್ ಮಾದರಿ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ದುಂಬುತ್ತೆ. ಆ ಸಮಯೊಡು ಬಜ್ಪೆಡ್ ಕಲ್ಲ್ ಕಡ್ಪಾವುನ ಗುತ್ತಿಗೆ ವಹಿಸೊಂದಿತ್ತಿನ ರಾಜೀವ ಬಂಡ್ರಿಯಾಲೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗ್ಲಾ ಆಯೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಪಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದೆಗೆ. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಎಂಚ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆ ಪಂದ್ ಎನ್ನ್‌ನಗನೇ ಅಚ್ಚರಿ ಆಪುಂಡು.

ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಬಿ.ಕಾಮ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಕಡೆತವರ್ಸ, ಬಾಕಿದ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಬುಡ್ದ್, ಕಾಲೇಜಿದ ಪಾಠೊಲೆಗ್ ಎಚ್ಚ ಗಮನ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆ ವರ್ಸ ತನಾಡ್ದ್ ತಿರ್ತಕ್ಲಾಸ್‌ದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಟ್ಯೂಶನ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. ಕುಡಲದ ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬೈಲ್‌ಡೇ ಒಂಜಿ ರೂಮು ಮಲ್ತ್ ಅವುಲು ಇತ್ತೆರ್. ಅದಗ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲು, ಒರಿ ಇತ್ತೆ ಕುಂದಾಪುರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲೆ ಎ.ಎಸ್.ಎನ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆದಿತ್ತಿನ, ಎಂ. ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಮೊಕೆಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಪರೇಕ್ ಪನ್ಪಿನ ಒರಿ ಗುಜರಾತಿದಾಲ್ಲಾ ದೋಸ್ತಿ ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. 'ತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಸಂತೋಷ ಕುಮಾರ ಗುಲ್ವಾಡಿಲಾ ಕೈತಲೇ ಇತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಮೊಕುಲು ನಾಲ್ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮಂಗಳೂರು ಪಂಡದ್ ತಾಪನೆಮಲ್ತೆರ್.

ಬಿ. ಕಾಮ್. ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಆ ವರ್ಷ ಮೇರ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಸುರುತ ನಂಬರ್‌ಡ್ ಪಾಸಾಯೆರ್. ದುಂಬೇ ಮಾತ ಲೆಚ್ಚರರ್‌ನಕಲೆಗ್ಲಾ ಮೆರ್ದ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿ. ಅರೆನ ಈ ಒಂಜಿ ಸಾಧನೆಗ್ ಅವುಲು ವಣಸ್‌ದ ತಮ್ಮನ ಬಲ್ಮನಲಾ ನಡತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪದವಿ ತಿಕಿಬೊಕ್ಕ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಚಾರ್ಟೆಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್, ಅದಗ ಕುಡಲಡಿತ್ತಿನ ತುಳುಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ

ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಪಿ.ಎಮ್. ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಆಫೀಸ್‌ಡ್, ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸ ಸಿ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಾತ್ರ ತಾಯಾರಿಲಾ ಮಲ್ತ್‌ತ್ತೆರ್. ಐತ ನಡುಟು ಅರೆನ ಮದಿಮೆಲಾ ಆದ್‌ತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ತಿಕಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಸಿ.ಎ. ಕೋರ್ಸುನು ಅರ್ದೊಗೇ ಬುಡುದು ಆರ್ ಸಾಂಗ್ಲಿಗ್ ಪೋದು ಅವುಲು ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ಯೆರ್.

ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಬೇಲೆಡ್ ಕೆಲವು ಊರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಮಣಿಪಾಲಗ್ ಬತ್ತಿನ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಉಡುಪಿ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಸೇರ್ದ್ 1972ನೆ ಇಸವಿಡ್ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಪಡೆಯೆರ್. ಈ ಪದವಿ ಪನ್ನಗ ಪತ್ತೆತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಪತ್ತೊಂಜಿ ಆದ್ ಅತ್ತ್. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗ್ ನಾಲನೇ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಗೆತೊಂದು ಪಾಸಾಯೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಸಿ.ಎ. ಐ.ಐ.ಬಿ. ಇನ್ಪಿನ ಪರೀಕ್ಷೆನ್ ಡಿಸ್ಟಿಂಕ್ಸನ್ ಗೆತೊಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟೊಡು ಐನನೇ ರ್‍ಯಾಂಕ್‌ಪಡೆತೊಂದು ಆರ್ ಪಾಸಾಯಿನ ಬಾರಿಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆ. ಪಗೆಲ್‌ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಕೆಲಸ ಐತೊಟ್ಟುಗು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಪುರ್ಸೊತ್ತುದಾಂತಿನ ಕೆಲಸ. ಐತ ನಡುಟು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಲೆಗ್ ಓದು ಉಂದು ಮಾತ ಒರಿ ಸಾದಾರಣ ಮನುಷ್ಯಗ್ ಎನ್ನರೆ ತೀರಂದಿನ ವಿಷಯನೇ ಆದುಂಡು.

ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಏತ್ ಬಜ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಲು ಎದುರಾಂಡಲಾ, ತನ್ನ ಕೈತಲ್ದ ಬಂಧುಲು, ಈ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಏರ್‌ಲಾ ಸಹಾಯೊಗು ತಿಕ್‌ಜೆರ್ದ್ಲಾ, ಅವು ಮಾತೆನ್ಲಾ ದೈರೊಡು ಎದುರುಸಾದ್, ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಸಮತೋಲೊಡು ದೀವೊಂದು ಅರ್ತಿ ಕುಸೆಲ್‌ಡ್, ದೋಸ್ತಿನಕಲೊಟ್ಟುಗು ತಿರ್ಗುನಂಚಿನ ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆದ ಕಾಲೊಡು ಅವ್ವೆನ್ ಮಾತ ಬೂಡ್ಡು ಸೊಂತ ಕಾರ್‌ಡ್ ಉಂತುದು ತನನ್ ತಾನೆ ಆದೆರಿತೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತೀರಂದಿನಂಚಿನ ಎತ್ತರ ಏರಿನ ಅರೆನ ಕತೆ ನಿಜವಾದ್ ದುಂಬುದ ಜವಾಣೆರೆಗೊಂಜಿ ಆದರ್ಶದ ತಳಕಟ್ಟ್. ಸಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿದ ವಿದ್ಯೆಕಲ್ತ್‌ದ್ ಡಿಗ್ರಿ ಗೆತೊಂದು, ಮಲ್ಲಕೆಲಸ ಪತ್‌ದ್ ಮೆರವುನಕುಲು ಮಸ್ತ್‌ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಿನ ಕೆಲವು ಅತಿ ಬುದ್ದುವಂತೆರ್ದ ಡಿಗ್ರಿಲು ಉಪ್ಪುವಿನಾ ಉಡಲ್‌ದ ಉಲಯಿದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಉಪ್ಪಂದ್. ಅವ್ವೆನ್ ಪಡೆತೊಂದು ಬರ್ರೆ ಪುಣ್ಯಮಲ್ಲೊಡು. ಥೂಟ್ ಬೂರ್ದ್ ಬಂಗಾರ್‌ಗ್ ಪೊಸರೂಪ ಬತ್ತ್ಂಡ ಕಂಟೆಲ್ದ ಆಭರಣ ಆವು. ಥೂಟು ಕೆಂಪಾಂಡ ಕರ್ಬ ಕಂಟೆಲ್ದ ಪೊರ್ಲುನ್ ಎಚ್ಚಮಲ್ಪಂದ್. ಉಡಲ್‌ದ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ ದಿಂಜಿದಿನೆಟ್ಟಾತ್ರನೇ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ತಾನ್ ಕಲ್ತಿನ ವಿದ್ಯೆನ್, ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾಧನೆಗ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರೊಗು ಬಳಸೊಂಡೆರ್. ಐತ ಪೊರ್ಲುನು ಮುಟ್ಟ ಬತ್ತಿನಕಲೆಗ್ ಪಟಿಯೆರ್.

ಕಟ್ಟಿನ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು

ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘೊಲೆನ್ ಕಟ್‌ದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ಉಮೇದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆರೆಗ್ ಉಪ್ಪರೆ ಕಾರಣವುಂಡು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿದ ಮುಂದಾಳಾದ್, ತುಳು ಚಳುವಳಿದ ಸುರುತ ಸಾಲ್‌ದ ನೇತಾರೆ ಆದ್, ಸ್ವತಃ ಸಾಹಿತಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸೊಡು ತೊಡಗ್‌ದಿತ್ತಿನ ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆನ ಆದರ್ಶೊನೇ ಮೇರ್

ದುಂಬೊತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಪತಿನ ಕೊಲೊಸೊನ್ ಬುಡಂದೆ ಕೋಡಿ ಮುಟ್ಟಾವುನ ಸಾಹಸಗುಣ ಆರೆಗ್ ತಾನಾದ್ ಒಲಿದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಐತೊಟ್ಟುಗು ಏಪಲಾ ಆ ಕಾಲೊಗು ತನಡ್ದ್ ಎಚ್ಚೆ ತೆರಿನ, ಬೊಕ್ಕ, ವಿದ್ಯಾವಂತೆರೆನ ಸಹವಾಸ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಡುಪ್ಪುನಗ ಜಿ. ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ್, ದಿ. ಆರ್.ಎನ್. ಭಿಡೆನಂಚಿನ, ಬಾರಿ ಮೋಕೆಡ್ ಮೇರೆನ್ ತೂತಿನ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ದಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರನಕುಲು ಕಾಲೇಜ್ ಕಲ್ಪುನಗ ಉಪ್ಪರೆ ಇಡೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಂಚಿನ ಕೊಂಡಾಣ ವಾಮನ ವಿದ್ವಾನೆರ್, ಏಪಲಾ ಬುದ್ಧಿಗಜ ಪನೊಂದು ತಿದ್ದೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ತುಳು ಮಹಾಕವಿ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್, ತನ್ನ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಒಡನಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ದ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಎ.ಎಸ್.ಎನ್., ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಎಮ್ .ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂತೋಷ ಕುಮಾರ್ ಗುಲ್ವಾಡಿನಂಚಿನ ಸಂಗಾತಿಲು, ಮಾನ್ಯ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯೆರ್ಲಾ ಅವ್ವೇ ಕಾಲೊಡು ಆ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ವಿಭಾಗೊಡು ಕಲ್ಪೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೆ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕುಡಲಡ್ ಇತ್ತಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ, ಸಾಹಿತಿಲೆನ, ಸಹೃದಯೆರೆನ, ಸ್ನೇಹ. ಉಂದುಮಾತ ಒಟ್ಟಾದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಕಣ್ಣ್‌ಗೊಂಜಿ ಪೊಸ ಕನೊತ ಲೋಕನೇ ತೋಜರೆ ಸುರುವಾಂಡ್.

ಮಣಿಪಾಲಡ್ 1960ಡೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡತ್ಂಡ್. ಕುಡಲಡ್ದ್ ಪಿದಡುನ ಕೆ.ಕೆ. ಶೆಟ್ರೆನ ಸಂಪಾದಕತ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜ್ಯೋತಿ ಪನ್ಪಿನ ಪತ್ರಿಕೆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ್ ಅಡೆಗ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಪೋದುತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್, ಕೊಂಡಾಣ ವಾಮನೆರ್ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಅಕುಲುಮಾತ ಒಂಜೇ ವಿಶೇಷ ವಸತಿಗ್ರಹೊಡು ಅವುಲಿತ್ತೆರ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆರೆನ ಅಜ್ಜೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ದಿನೊಟು ಅಕಲೊಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಮೂಜಿದಿನದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರ್ಬೊನು ತೂಯಿನ, ಅನುಭವ ಮಲ್ತೊನ್ಯ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆರೆಗ್ ಮಣಿಪಾಲಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಊರಾಯಿನ ಕುಡ್‌ಲಡ್ ದಾಯೆ ಇಂಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಲಚನೆ ಮಂಡೆಗ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಐಕ್ ದುಂಬಾದ್ ಒಂಜಿ ಸಂಘಟಿತ್ಬ್‌ದ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡುಂದುದು ಆರ್ ಅದಗನೇ ಎನ್ನಿಯೆರ್.

ತಾನ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಎನ್ನಿನ ಒವ್ವೆ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಗು ಕಾರ್ಯ ರೂಪೊಗು ಕಣಪಿನ ಉಮೇದ್. ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 1961ಟ್ಟ್ ತಾನ್ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಕಟ್ಟೆ, ಮಿತ್ತರ್ನ ಸುರುತ ವರ್ಸೊನೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮಂಗಳೂರುನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಗು ಕನತೆರ್. ಐತ ನಾಲ್ ಕಂಬೊಲೇ ಯಾನ್ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಪುದರ್ ಪಣ್ಯ ಹೆಬ್ಬಾರ್, ಗುಲ್ವಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಳಲಿ. ಪೊಳಲಿ ದಾರ್ ಸುರುತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ತೆಕ್ಕುಂಜೆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಅಭಿನವ ಮುದ್ದಣ್ಣೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ, ವಿದ್ವಾಂಸೆ, ವಾಗ್ಮಿ, ವಿಮರ್ಶಕೆ ಆಯಿನ ಮೇರ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮಂಗಳೂರುದ ಸುರುತ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್. ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ರಾವೊಡೂಂದ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಕೇಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಆಂಡ ಆರೋಗ್ಯದ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತಿನ ಆರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯೆರೆ ಒಪ್ಪಿಜೆರ್. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿಜೆರ್ದಲಾ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತಾನುಪ್ಪುನಮುಟ್ಟ ಆರ್‌ಕೊರ್ತಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊನ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ನೆನತೊಂದೆರ್. ಕನ್ನಡ ಸಂಘೊನು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾದ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ದಿನಾರ್ ಕನ್ನಡದ ಉದ್ದಾಮ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈಕುಲು. ಏಪಲಾ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆರೆನ್ ಬೆರಿಬೊಟೊಂದು ನಡಪುಡೊಂದು ಇತ್ತಿನಾರ್.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರದಾನಿ ಬಯ್ಯಡ್ ಆಜಿ ಗಂಟೆಡ್ದ್ ಏಳ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಅನುಭವ ಕುಟೀರದ ಸಭೆಸೇರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಲ್ಪರೆ ಮೂಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗ್ಲಾ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ ತೆಕ್ಕುಂಜದಾರ್‌ಲಾ, ಪಂಡಿತ ಸೇಡಿಯಾಪುಲಾ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸ ಬುಡಂದೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಾದೊಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಗೆತ್ತೊಂಡೆರ್. ಏತೋ ಯುವಕೆರೆಗ್ ಪ್ರೇರಣೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರಿಯೆರ್. ಪೂರ್ವ ಸೂರಿಗಳ ಸಂಸ್ಮರಣೆ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ನಡಪುಡಾದ್ ಕೊರುಂಡು. ಏತೋ ಜನ ಹಿರಿಯ, ಕಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿನಕಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಗೌರವರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅವು. ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಅಪರೂಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಪಾವುನ್ನೈಟೆ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲವು. ಅರೆನವು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪಣೊಲಿ.

1963ನೆ ಇಸವಿಡ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮಂಗಳೂರುದ ಮುಖಾಂತರ 'ಗೋವಿಂದ ಪೈ' ಮೆರೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರೆಗ್ ಆಸೆ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಸನ್ಮಾನ, ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜಾಹೀರಾತುಲೆಡ್ದ್ ಮಾತ ಗಾವುದ ದೂರ ಉಪ್ಪುನ ಪೈಕುಲೆನ್ ನೆಕ್ ಏರ್ ಒಪ್ಪಿಸಾವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು? ಬಿ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸ್ ಮಲ್ಪುನಗ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗೊಡು ಸುವರ್ಣ ಪದಕ ಬತ್ತಿನೆನ್ ಗೆತ್ತೊನೊಂದಿನಂಚಿನ ಅಪರೂಪದ ನರಮಾಣಿ ಆರ್. ಆಂಡಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರೆಗೊಂಜಿ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಆಸೆ. ನೆಡ್ದಾತ್ರ ಪೈಕುಲೆನ ಕೀರ್ತಿ ಎಚ್ಚಾಪುಂಡ್‌ದ್‌ದಲಾ ಅತ್ತ್; ಮೊಕುಲೆಗ್ ಕೊಂಬು ಬರ್ಪುಂಡುಂದುಲಾ ಅತ್ತ್ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಹೃದಯೆರೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್. ಅಂಚಿನ ಉತ್ಸಹವೊಂಜಿ ಭಾರಿ ಖುಷಿತ, ಉಮೇದ್‌ದ ಸಂದೋರ್ಭೊ - ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್. ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ತಾಪನೆ ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಆರೆನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೇಣರೆ ಪೊಳಲಿದಾರ್, ಗುಲ್ವಾಡಿ, ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ರ್ ಫೆಬ್ರವರಿ 1961ಟ್ ಆರಿತ್ತಿನಡೆ ಪೋದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೇಂಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್ . ಅದಗ ಈ ಜವಣೆರೆಡ ಆತ್ಮೀಯತೆಡ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪೈಕುಲು ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗು ಮೊಕುಲೆ ಪೋದು ಲೆಪ್ಪುನಾತ್ ದಂಬು ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಐಕಾತ್ರ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ನ್, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್, ಉಲ್ಲಾಳದ ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯೆರೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ತೆಕ್ಕುಂಜ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಮಂಜೇಶ್ವರೊಗು ಪೋಯೆರ್. ಮೋಕುಲು ಪೋಪಿನೆನ್ ಆರೆಗ್ ತೆರಿಪಾದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಕಾರಣ ದಾದಂದ್ ಅದಮುಟ್ಟ ಆರೆಗ್ ತೆರಿದಿಜಿ. "ಈರೆಗ್ ಗೌರವ ಸಮರ್ಪಣೆದ ಕೆಲಸ" ಪಂದ್ ಪಣ್ಯಸಾತ್‌ಗೇ ಪೈಕುಲು ಕುಲ್ದಿನಲ್ತ್ ಲಕಿಯೆರ್. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಕೊರ್ಪುನುಂದಾಂಡ ಅವ್ವೆನೇ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬರೆತಿನ ಕಾಕಜಿನೇ ತೋಜಪಾಯೆರ್. ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ ಶೆಣ್ಯೆ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಆರೆಗೊಂಜಿ ಗೌರವ ಗ್ರಂಥ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಣರೆ ಬಯಿದಿನಾರೆಗ್ "ಅವು ಮಾತ ಎನ್ನ ಪುಣ ಪೊತ್ತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ" ಇನ್ಪಿನಾತ್ ನಿಷ್ಠುರವಾದಿ; ವಾವೊಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಮಾನ ಸನ್ಮಾನೊಲೆಗ್ ಆಸೆ ಮಲ್ಪಂದಿನಂಚಿನ ಅಪ್ಪಟ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರತೀಕ. ಖುಷಿ ಸಮಾನವಾಯಿನ ಜನ.

ಆರ್ ಮೊಕಲೆನ್ ತೂದು ಪಾತೆರ್ದ್ ಐಕ್ ಒರಾನೇ ಒಪ್ಪಿಜೆರ್ದಲಾ ಮೊಕಲೊಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಪ್ರಾಯದಾರ್ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ನ್ ತೂದು "ಈರೆಗ್ ಪರಬ್‌ಗ್ಲಾ ಈ ಜಕ್ಕೆದಾಯೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಾತೆರ್ಯೆರೆಡ್ಲಾ - ಈ ಜವಣೆರೆನ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಹೃದಯದ ಪ್ರೀತಿದ ಓಕೊಣುಗು ಬಿಲೆಕೊರ್ದುಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂದೊಲೆನ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಈ ಕೆಲೊಸೊಗು ಒತೊಂಡೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಎನ್ನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘದ ಮಾತಾ ಸದಸ್ಯೆರೆನ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾದನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಣ್ಣೊಂದು, ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿದ್, ರಡ್ಡ್ ಪನಿ ಕುಸಿತ ಕಣನೀರ್ ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಎಚ್ಚ ಅತ್ತ್! ನೆಕ್ ಮಲ್ಲ ಪರ್ಬೊದ ನಮುನೆಡೇ ತಯಾರಿ ಸುರುವಾಂಡ್. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪೆರೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಿತಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್. ಅದಗದ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆ ಎಸ್.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾವ್, ಆರ್.ಆರ್. ದಿವಾಕರ, ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ವಿ.ಸೀ. ಟಿ.ಎ.ಪೈ. ಡಾ. ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ, ಬಿ. ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ, ಡಾ. ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವ, ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ವಿ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ. ಇಂಚಿನ ಮಹನೀಯೆರ್ ಆ ಕಮಿಟಿದ ಮೆಂಬರ್‌ನಕ್ಲು. ಕೆ. ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗೆರ್ ಸಲಹೆಗಾರೆ. ಮೂಜಿದಿನತ ಗೌಜಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾರ್ದನೆ, ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಸಂಮಾನ ಸಮಾರಂಭ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆಂಡ ದಾನಿ ಮಲ್ಪೊಲಿ ವಿದಿ ವಿಚಿತ್ರನೇ ಬೇತೆ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಸೀಕ್‌ಡ್ ಬೂರ್ದು, ಅವು ಜೋರಾದ್ ಕುಡ್ಲದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಅವುಲು ಆರ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕಡೆತ ಉಸುಲು ಬುಡಿಯೆರ್. ಸನ್ಮಾನೊಗು ಕಣದಿನ ಗಂಧದ ಕರಂಡಕೊನು ಕಾಟೊಗು ಪಾಡೊಡಾಂಡ್. ಕಡೆಕ್ಲಾ ವಾಗೌರವೊನ್ನಾ ಗೆತೊನೊಂದಿನೆ ಅನಂತೊಡು ಸೇರೊನ್ಯ ಹಿರಿಮೆ ಪೈಕುಲೆನ.

ಆಂಡ ಆತೆಕ್ಕೇ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉಂತುಜಿ. ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆನ ಭಾವ ಚಿತ್ರದ ಅನಾವರಣ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಬಾರಿ ಗಡ್ಡ್‌ಡ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿ ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯೆರೆಡ್ದ್ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪೆರೇ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಗೋವಿಂದ ಪೈಗುಳೆನ ಈ ನೆನಪುಗು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಕಾಲೇಜ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಆಶು ಕವಿತಾಸ್ಪರ್ಧೆ, ಆಯಿಕ್ ಬಹುಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಜಯಂತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪುಣ್ಯದಿನತಾನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸೊಡು ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಕಾಯ ಬುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ತನ ಇಷ್ಟೆರೊಟ್ಟುಗು ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಮಂಜೇಶ್ವರೊಗು ಪೋದುಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಪೈಕುಲೆನ ನಿಕಟ, ಪರಿಚಯದ ರಮಾಬಾಯಿ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಪೈಕುಲೆನ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊನು ಮೊಕಲೆಗ್ ತೋಜ್‌ಪಾಯೆರ್. ಪೈಕುಲೆನ ನೆನಪು ಗುಂದು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಲೆನ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವ್ವೆನ್ ಮಾತ ಮೇರ್ ಬಾರಿ ಜತನೊಡು ದೀತೆರ್. ಪೈಕುಲೆನ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಇತ್ತಿನ ಭಾವಚಿತ್ರಲಾ ಐಟ್ ಒಂಜಿ. ಸಾದಾರಣ ಪದಿನೈನ್ ವರ್ಸೊ ಪ್ರಾಯದ ಪೊಳಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡುಪ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ಹಸ್ತ ಪತ್ರಿಕೆ "ಕಿಶೋರ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿದಯಿ ಕಣರೆ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಐಕ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರಿದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾಕಜಿಗ್ ಪೈಕುಲು ಬರೆತಿನ ಉತ್ತರದ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸೊಡ್ಡಿಂಚಿ ತನಡ ದೀವೊಂಡೆರ್. ಕಿರಿಯೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೋರ್ಪಿನ ಆ ಹಿರಿಯೆರೆನ ಮಲ್ಲ ಗುಣ ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಕುಸಿ ಕೊರಿನ ಸಂಗತಿ.

ಕನ್ನಡದ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಡಿತ್ತಿನ ಸಾಹಿತಿಲು ಕುಡ್ಲಗ್ ಬನ್ನಗ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗು ಲೆಪ್ಪುನ, ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕಾದೆ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಾವುನ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಈತಾಂಡಲಾ ಐಟ್ ತಾನ್ ತೋಜಿಬರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಅರೆನ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. 1964ಲೆಟ್ಟ್ ಮಂಗಳೂರು ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಯೂನಿಯನ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನೊಗು ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಸ್ಪರ್ದೆಗುಂತಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಇಷ್ಟೆರ್‌ನಕಲೆಡ ಒಂಜಿ ಕಂಡೀಶನ್ ದುಂಬೇ ಪಾಡ್ಡಿತ್ತೆರ್. ದಾನಿಂಡ ಓಟುದು ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಆತ್ ವರ್ಸೊಡು ಗೆಂದಿನಾಯನ್ ಕುಡಲದ ಪೇಂಟೆ ಕೊಡಿಕಡೆ, ಕಾಲೇಜಿಡ್ದ್ ಪತಿನ ಹಂಪನ್‌ಕಟ್ಟೆಗಾದ್ ಬಲ್ಮಟ, ಬಂಟ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ಕೊಡಿಯಾಲ ಬೈಲ್, ರಥಬೀದಿ ತಿರುಗೊಂದು, ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯ ಕದೊನಿ ಗರ್ನಾಲ್‌ಡ್ ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಮೆರವಣಿಗೆ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಐಕ್ ದೋಸ್ತ್ಯಲ್ಲು ಒಪ್ಪಿಯೆರ್‌ಡಲಾ ಗೆಂದಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೇರೆಗ್ಲಾ ರೈಸುನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಬ ತಿಕ್ಕಿನೆನ್ ಬುಡಯೆರ್‌ಂದ್ ಗ್ರಹಿತ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಮೆರವಣಿಗೆದ ಪೂರಾ ತಯಾರಿ ಮಲ್ತ್‌ತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಾತ್ರ ತಾನ್ ಪಣ್ಣಿ ಪಾತೆರೊಗು ಅಂಟ್‌ದ್ ಉಂತಿಯೆರ್. ಮೆರವಣಿಗೆ ಆಯಿಜಿ. ಇಷ್ಟೆರೆಗ್ ಉಂದು ಚಪ್ಪೆ ಉತ್ಸವ ಇಂದಾಂಡಲ, ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಆಂತರಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏತ್ ಗಾಂತ್‌ದ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆಟ್ಟ್ ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆಗ್ ಪುಳ್ಳಿನ ಈ ಗುಣ ತೂದು ಬಾರೀ ಸಂತೋಷ ಆಂಡ್. ಗೆಲುಮೆಗ್ ಹಿಗ್ಗಂದೆ, ಸೋಲುಗು ತಗ್ಗಂದೆ ಬಗ್ಗಂದೆ ಆರ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟಲಾ ತನನ್ ತಾನ್ ಸಂಬಾಳ್ಯೆರ್. ಅವ್ವೇ ಅತ್ತ್ ತನ್ನ ಗೇಲ್‌ಡ್ ಸೋತಿನಾಯೆನ ಬಂಜಿ ಪೊತ್ತಾವುನ ಬೇಲೆ ಏಪಲಾ ಮಲ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಪಾಠ ಆರೆಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ದಿನೊಡ್ದೇ ತಿಕ್ಕರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಮೆರವಣಿಗೆನ್ ತೂವೊರೆ ಕಾತೊಂದಿತಿನ ಅಂಗಡಿದಾಕ್ಲು ಮನದಾನಿ ಆರೆಡನೇ ಈ ಸಂಗತಿ ದಾದಾಂಡ್ ಇಂದ್ ಕೇಂಡೆರೆಗೆ.

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಣಿಪಾಲೊಡು ಉಪ್ಪುನಗ ಮಣಿಪಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘೊನು (1972) ತಾಪನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ಬೆಂಬಲ ಆದ್ ಕೆಲವು ಜನ ಇಪ್ಪೆರ್ ಇತ್ತೆರ್ಡಲಾ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೇರೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಮೆರೆನ ಉಮೇದ್‌ಡ್ದಾತ್ರನೇ ಒಂಜಿ ವರ್ಸೊಡು ಐವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಸಂಘ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಐನ್ ವರ್ಸೊಡು ಇಂಚ ಇರ್ವೊತ್ತ ಐವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲ ನಡತ, ವಾವೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘೊಗುಲ್ಲಾ ಉಂದೊಂಜಿ ಮಾದರಿದ, ದಾಖಲೆದ ಸಂಗತಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪನ್ನಗ ಕೇವಲ ಪುದರ್‌ಗಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಅರ್ಥವತ್ತಾಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿ ಪೂಜೆಲು. ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಲೆನ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆದ ಕೆಲಸೊಲು. ಪೊಳಲಿದಾರ್ 1969ಡೇ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದ್ ಮಣಿಪಾಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ತ್ತೆರ್. ಆ ವರ್ಸ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳೊಡು ಎಮ್. ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್ 'ಕಾರಂತ ಅಭಿನಂದನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಕೆ. ಎಂ. ಸಿ., ಎಂ.ಐ.ಟಿ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸಾಹಿತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಲು ಉಲ್ಲೆರಿನ್ಪಿನ ಆ ಸಮಾರಂಭದವುಲು ಪೊಳಲಿ ದಾರೆಗ್ ತೆರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 1971ನೆ ಇಸವಿಡ್ ಸೇಡಿಯಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರ್ ಮಣಿಪಾಲೊಗು ಬತ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಡಾ.ಟಿ. ಎಂ ಎ. ಪೈ ಬೊಕ್ಕ ಕೆ.ಕೆ. ಪೈ ನಕುಲೇ ಐತ ಮುಂದಾಳುಲಾದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತು ಪೊಳಲಿಯರೆಗ್

ಆತ್ಮೀಯೆರಾದ್ ಒದಗಿ ಬತ್ತಿನ ನನೊಂಜಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪನ್ನಗ ಪ್ರೊ. ರಘುನಾಥ ರೈ. ಜಿ. ಆರ್ ರೈ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಮೇರ್, ಸರಳ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಮನುಷ್ಯೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗೊಡು ಕಾಳಜಿ ಇತ್ತಿನಾರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಒಂಜಿ ಕಂಬ ಆದ್ ಉಂತಿಯೆರ್. ಐತ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯೆರ್. ವೃತ್ತಿಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ - ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಿದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯೆ ಆಂಡಲಾ ಹೃದಯೊಡು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರ್ದ್ರತೆನ್ ದಿಂಜಾವೊನ್ಯ ಒರಿ ಅಪರೂಪದ ನರಮಾನಿ ನಿಷ್ಠಾವಂತೆ ರೋಟರಿಯನ್. ಅಂಚಾದೆ ದುಂಬೇ ಪಣ್ಯಾ ಲೆಕ್ಕ ಐನ್ ವರ್ಸೊಡು ಇನ್ಸೂರ್ತ್ರೈವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಂಜ ಆಜಿಂದ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಪನ್ತೆರ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ, ದೇಜಗೌ, ಪೆರ್ಲ ಇಂಚಿನ ಏತೇತೋ ಸಾಹಿತಿಲು, ಕಲಾವಿದೆರ್ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕು ಬತ್ತ್‌ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ಸೇಡಿಯಾಪುದಾರೆನ 'ದೇಶನಾಮಗಳು' ಪನ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರೆನ ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ಸುರುತ ಭಾಗ, ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' - ಇಂಚಿನ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಮಣಿಪಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಹಿರಿಯಡ್ಕ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಮೆನೇಜರ್ ಆದ್ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಹಿರಿಯಡ್ಕಡ್ "ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ" ಉದಯ ಆಂಡ್. ಹೈದರಬಾದ್‌ಗ್ ಪೋದು ಅವುಲು ಉಪ್ಪುನಗ "ತೆಕ್ಕುಂಜ ಅಭಿಮಾನಿ ಬಳಗ" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತೆಕ್ಕುಂಜ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ ವಿಮರ್ಶಾ ಗ್ರಂಥೊ "ನವನೀತ" ಅವುಲು ಪ್ರಕಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್. 1981ಟ್ಟ್ ಬಂಟ್ಸ್ ಸಂಘ ಆಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಬೆಳಗಾವಿಡ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಲೀಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮನೇಜರ್ ಆದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಬೆಳಗಾವಿ 'ವಜ್ರದೀಪ ಪ್ರಕಾಶನ' ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಕಟ್‌ದ್ ಐತ ಮುಖಾಂತರ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಂಚಿನ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯೊನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸಹಾಯಕೆ ಆಯೆರ್. ಡೆಲ್ಲಿಡ್ ಉಪ್ಪನಗ 'ದೆಹಲಿ ತುಳು ಕೂಟ' ಬೊಕ್ಕ "ದೆಹಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ನಗರ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೆಲಸೊಲೆಗ್ ಚಾಲನೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. "ಬಳಕೆದಾರೆರೆ ವೇದಿಕೆ ಪರ್ಕಳ" ಆವರೆಲಾ ಪೊಳಲಿಯೇ ಕಾರಣವಾದಿತ್ತೆರ್.

1971ನೆ ಇಸವಿಡ್ ಕಾರ್ಕಳಡ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಂಡ್. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಸ್ತ್ ಬೆಂತೆರ್. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದ್ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ನಡತ್‌ಂಡ್ ಅವ್ವೆನೆ ಕೇಣುನಾನೆ ಕೆಬಿಕುಲೆಕೊಂಜಿ ಪರ್ಬ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ದಾಖಲಿಸಾದೆರ್. 1979 ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ಅಖಿಲ ಭಾರತ 51ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಡು ನಡತ್‌ಂಡ್. ಅವುಲ್ಲಾ ರಾಜರತ್ನಂನೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರ ಕತೆ ಆದ್‌ತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಇಷ್ಟತನ ಕಡೆಮುಟ್ಟಲಾ ಒರಿಂಡ್. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡ್ಲಾ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಪಾಲ್ ಗೆತೊಂದೆರ್.

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾದ್, ಕಾರ್ಯಂತೆ ಆದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಒಂಜಿ ರಡ್ಡತ್ತ್. ಪೊಳಲಿ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮಿತಿಡ್ದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆನಮುಟ್ಟ ಸುಮಾರು ಲೆಕ್ಕೊಗು ತಿಕ್ಕುನಂಚಿನ ಪದಿನೈನ್ ಸಂಸ್ಥೆಲುಲ್ಲ. ಪರೋಕ್ಷವಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪಿನ ನನಲಾತ್ ಉಪ್ಪು. ಐತ ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟಿನ್ ಪುಸ್ತಕದ ಕಡೆಕ್ ಕೊರುಂದುಲ್ಲ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‍ಡ್ ಕೆಲಸ

ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೊಡು ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್ ಮಂಗಳೂರುಡ್ದು ಪದವಿ ಪಡೆದ್ ಚಾರ್ಟೆಡ್ ಎಕೌಂಟೆಂಟ್ ಆವೊಂಡುಂದು, ಐಕ್ ತಯಾರಿ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‍ಡ್ ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ಕೆಲಸತಿಕ್ಂಡ್. ಆರ್ ಐತ ಸಾಂಗ್ಲಿದ ಶಾಖೆಡ್ 1967ನೇ ಮೇ ತಿಂಗೊಳದು 17ನೆ ತಾರೀಕ್‍ದಾನಿ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರಿಯೆರ್. ಅವುಲು ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೆಲಸೊಡು ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೋಜಾದ್ ತನ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಲು ಬೊಕ್ಕ, ಒಟ್ಟುಗು ಬೆನ್ಪಿನಕಲೆಡ ಪಿರ್ತಿ ಇಷ್ಟಾಚಾರೊಡು ಇತ್ತೆರ್. ಮೆರೆನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ನಮೂನೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಆಂಡ್. 1969ಡು ಮೆರೆನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‍ಡ್ ಮಣಿಪಾಲದ ಮುಖ್ಯ ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿಗ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವುಲುಪ್ಪುನಗ ಮೆರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆದ ಕೆಲಸೊಲೆಗ್ಲಾ ಕುಡ ಪೊಸ ಜವ್ವನಾದಿಗೆ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಐತ ಒಟ್ಟುಗು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸೊಗು ಸಂಬಂದ ಪಡಿನ ಸಿ.ಎ ಐ.ಐ.ಬಿ. ಪನ್ಪಿನ ಡಿಪ್ಲೊಮ ಪರೀಕ್ಷೆನ್ ಎಚ್ಚ ಮಾರ್ಕ್ ಗೆತೊಂದು ಪಾಸಾಯೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟೊಡು ಮೆರೆಗ್ ನಾಲನೆ ಸ್ಥಾನ ತಿಕ್ಕಿನತ್ತಾಂದೆ, ಬಹುಮಾನಲಾ ತಿಕ್ಂಡ್. 1972ಡ್ದ್ ಮಣಿಪಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಕಟಿಯೆರ್ಡಲಾ, ಉಡುಪಿ. ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರ್ದ್ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪಾಸ್‍ಮಲ್ತಿನ ಸಾಹಸ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ. ಮೆರೆಗ್ ಐಟ್ಲಾ ಐನನೇ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ಈತ್ ಮಾತ ಆಪಿನೆತೊಟ್ಟುಗು ಬ್ಯಾಂಕ್‍ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ್ ಆರೆಗ್ ಬಡ್ತಿಲಾ ತಿಕ್ಂಡ್. ಒರಿ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಪನ್ನಗ ಆಯಗ್ ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆದ ಜ್ಞಾನ ಬೋಡಾಪುಂಡು. ಕಾನೂನು ಜ್ಞಾನ, ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ, ಜನಕುಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಲಯಿ ಕೈಪೈಡ್‍ದ್ ಅಂತರಂಗೊನು ತೆರಿಯೊನ್ನಂಚಿನ ವಿದ್ಯೆ ಆಯೆ ಅನುಭವೊಡು, ವಿಚಕ್ಷಣ ಬುದ್ದಿಡ್ ತೆರಿಯೊಡಾಪುಂಡು. ವ್ಯವಹಾರೊಡು, ಅಮಸರೊಡು, ಒತ್ತಡೊಡು, ಉದ್ಯೋಗೊದ ಅಲಕ್ಷ್ಯೊಡು ಒಂಜಿ ಕಿನ್ಯ ತಪ್ಪು ಮಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೆ ಆದ್ ಎದುರುಂತುನ ಏತೋ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ತುವೊಲಿ. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಏರಾ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪುಗು ಏರೆನಾ ತರೆ ಪೋಪಿನಂಚಿನ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಲ್ಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಬ್ಯಾಂಕ್‍ದಾಯೆ ಸದಾ ಮೈಮಾತ ಕಣ್ಣಾದ್ ಬಾಕಿದಕಲೆನ ದೊಡ್ಡುದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಂಚಾದೆ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಏತೊ ಸರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಪನ್ನಗ "ಭಯಂಕರ' ಪಂಡ್‍ದ್ ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಣಿಪಾಲದ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್‍ಡ್ ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸ ಕೆಲಸಮಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಜನ ಸಂಪರ್ಕದ ಸಾಮರ್ತಿಕೆನ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪರಿಣತಿನ್ಲಾ, ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆನ್ಲಾ ತೂದು ಆರೆನ್ ಹಿರಿಯಡ್ಕ ಬ್ರಾಂಚ್‍ದ ಮನೇಜರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವುಲು ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊ ಆರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಕ್ರಾಂತಿ ಸುರುವಾಯಿನ ಕಾಲ ಆವು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‍ಲೆಡ್ ಯೂನಿಯನ್ಲು ಗಟ್ಟಿ ತಳವೂರೊಂದು

ಬೆನ್ಪಿನಕ್ಲೆನ ಹಕ್ಕ್‌ಗಾತ್ರ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿದ ಏತೋ ವಿಸಯೊಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಪತಿನ ಸಮಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡೊಡ್ದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದ್ ಆರ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಡ್ ಪೋದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಅದಗ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ್ಲಾ ಕಟಿಯೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿ ತೋಜಾಯೆರ್. ಆಲ್ತ್ ಪಿರ ಉಡುಪಿಗ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಸ್ಟಾಫ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಜೇಜಿಡ್ ತರಬೇತುದಾರೆ ಆದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಆಂತರಿಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಪಟ್ಟುನ ಕಾಲ ಅವು. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಬೋಡಾಪಿನಾತ್, ಆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿನಾತ್ ವಿಚಾರೊನು ಅನುಭವೊನ್ ತನ್ನ ಇತರ ಸಹವರ್ತಿ ಲೊಟ್ಟುಗು ಪಟೊಂಡೆರ್. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸೊ ಒಡನಾಟೊಡಿತ್ತಿನ ಪೊಲ್ಕ ರಮೇಶ ಶೆಟ್ರ್ ಅರೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ತಿರಿನಾರ್, ಅನುಭವಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂತಿನ ಎಂಕ್ ನೆನಪು. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನ ಯು. ದಾಮೋದರರರೆಗ್ಲಾ ಪೊಳಲಿದಾರೆನಮಿತ್ತ್ ಎಡ್ಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಬೆಳಗಾವುಡ್ ಲೀಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆನೇಜರ್ ಆದ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊ ಇತ್ತೆರ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಈ ಹುದ್ದೆ ಬಾರೀ ನಾಜೂಕುದ, ಬೊಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ತಿರ್ಗಾಟದ ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಅನುಷ್ಠಾನೊಗು ಕನವರೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ದ ಮಾತಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ಆದೇಶ ಕೊರ್ದು, ಅಕ್‌ಲೆನ ಬೇಡಿಕೆಲೆನ್ಲಾ ಜಾಗ್‌ರ್ತೆಡ್ ಕೇನೊಂದು, ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಸರಕಾರದ ಅದಿಕಾರಿಲು; ಇಂಚಿಡ್ದ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದಕುಲು ನಡುಟು ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆನೆಜರ್ ಸ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚ್ ಆಪಿನ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಅವ್ವೆನ್ ಬಾರೀ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ನಿಬಾಯಿಸಾಯೆರ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಆರ್ ಕುಡ ಉಡುಪಿಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ವಂತೆ ಪೊರ್ತು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆರ್, ಉಡುಪಿ ಸಿಟಿ ಬ್ರಾಂಚ್‌ದ ಮ್ಯನೇಜರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್.

ಸ್ವಯಂ ನಿವೃತ್ತಿಗ್ ಒಂತೆ ವರ್ಸೊ ದುಂಬು ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಡೆಲ್ಲಿಗ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದ್ ಪೋಯೆರ್. ಅವುಲು ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸ ಇತ್ತೆರ್. ಅದಗ ದೆಹಲಿ ತುಳುಕೂಟ ಬೊಕ್ಕ, ದೆಹಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಗರ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಇಂದ್ ರಡ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಉದಿಪನ ಆಂಡ್. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕುಡ ಆರೆನ್ ಮಣಿಪಾಲೊಗೇ ತರ್ಪ್‌ಡ್‌ಂಡ್. ವಂತೆ ಸಮಯ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಆದ್‌ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಲ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೆಲಸೊಲು ಆರೆನ್ ಕೈ ದೆರ್ತ್ ಲೆತ್ತೊಂದುತ್ತ. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ನನಲಾ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಸರ್ವಿಸ್ ಉಪ್ಪುನಗನೇ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊರ್ದು ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ಸಮಯ "ಮೊದಲ ನಿಷ್ಠೆ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ" ಪಂಡ್‌ದೇ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಅಭಿವೃದ್ದಿನ್ ಸದಾ ನೆಂಪುಡು ದೀವೊಂದೇ ಬೆಂತಿನಾರ್. ಅಂಚಾದ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ದ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಸಂಬಂದಿಲೆನ್ ಪಡೆದೆರ್.

ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನ

ಆಜಿ ವರ್ಸದ ಬಾಲೆ ಆದುಪ್ಪುನಗನೇ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆನ್ ಕಳೆವೊನ್ನ ಬಾಲಕೃಷ್ಣಗ್ ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ ಸರ್ವಸ್ವಲಾ ಆದ್ ತನ ಮೋಕೆದ ತಾಂಕಣೊಡು ತರ್ಕೊನ್ನಾರ್ ಆರೆನ ಅಜ್ಜೆ. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್. ಅಮುಂಚೆ ಗುತ್ತುಡು ಪುಟುದು ಮಸ್ತ್ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕಡೆಕ್

ಬಡತನೊಡು ಬರೆಳೊಡಾಂಡ್. ಆರೆನ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಡ್ ತಾಂಕ್‌ದಿನಾರ್ ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆ ನಂದಳಿಕೆ ಚಾವಡಿ ಮಂಜಯ್ಯ ಪೆರ್ಗಡೆರ್. ಇಂಚ ಅಜ್ಜ ಪುಳ್ಳಿನ ಈ ಸಂಬಂದ ರಡ್ಡ್ ತಲೆಮಾರ್‌ಗ್ ಜತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆದ ಬರವು ಮುಗಿನಗ ಅಜ್ಜನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನಲಾತ್ ಹಾಲಾಂಡ್. ಅಂಚಾದೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ಪುಲ್ಲಿನ್ ಉಜಿರೆದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕರ್ನಾಟಕ ವಸತಿ ವಿದ್ಯಾಲಯೊಗ್ ಸೇರಾದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಹೈಸ್ಕೂಲುದ ಬರವು ಮುಗಿದ್ ನನದಾದ ಪನ್ಪಿನ ತಾದಿತೋಜಂದಿ ಕಾಲೊಡು ಆರೆಗ್ ಬಂಧುವಾದ್ ಒದಗಿನಾರ್ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೊಂಡಾಣ ವಾಮನ ವಿದ್ವಾನೆರ್.

ಕೊಂಡಾಣ ವಿದ್ವಾನೆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ಆರೆನಾನೆ ಇಲ್ಲ್. ಕೊಂಡಾಣದಾರೆನ ಜೋಕುಲು ಮೆರೆನ್ 'ಬಾಲಣ್ಣ' ಪಂಡ್‌ದ್ ತನ್ನ ಅಣ್ಣಲೆಕ್ಕ ಮೋಕೆಡ್ ತೂತಿನಕುಲು. ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರ್ದ್ ಸುರುತ ವರ್ಸೊಡು ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಆರೆಗ್ ತನಾಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ಲ ಜನಕೊಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ವ್ಯವಹಾರ, ತಿರುಗಾಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಮಂದಾರ ದಾರಾವಡ್, ಕೊಂಡಾಣದಾರಾವಾಡ್, ಇತರ ಸಂಪರ್ಕೊಗು ಬತ್ತಿನ ಏರೇ ಆವಡ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಜೋಕುಲು ಜವಣ್ಯೆ ಪನ್ಪಿನ ಲಘುಟು ತೂಪಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಕಲೊಟ್ಟುಗು ಅಕಲ್ನಾತೇ ಪ್ರೌಢ, ಪ್ರಬುದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ವ್ಯವಹಾರ, ಪಾತೆರ - ಕತೆ ಮೇರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒವ್ವೇ ವಿಚಾರೊನು ತುಳಿತ್‌ದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನ ಪಂಡಿತೆರ್ ಐತ ಮಿತ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ನಿರ್ಣಯದ ಲೆಕ್ಕನೇ ನಿರ್ದಾರೊಗು ಒರ್ಪಿನಂಚಿನ ಓದು-ತೆರಿವುದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಆರೆನ. ಅಂಚಾದೆ ಅರೆಗ್ ಸಂಬಂದದ ಬಂದುಲು ಏತ್‌ತ್ತೆರ್ ಅಯಿಡ್ದ್ ಇತರ ಆತ್ಮೀಯ ಬಾಂದವೆರಿತ್ತೆರ್.

ಕಾಲೇಜಿಡುಪ್ಪುನಗ ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎನ್. ಆಳ್ವ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಈ ಜವಣ್ಯನ ಮಿತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ದುಂಬುಗೊಂಜಿ ನಾಡ್ ನುಡಿಕ್ ಈ ಹುಡುಗೆ ಆಸ್ತಿ ಆಪೆ ಪನ್ಪಿನ ಬವಿಷ್ಯ ಆರ್ ತೂಯ್ಯೆರ್. ಅಂಚಾದೆ ತನ್ನ ಬುಡೆದಿನ ತಂಗಡಿನ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾಲೇಜ್ ಮುಗಿತಿ ಕೊಡ್ಲೆ ಮದ್ಮೆಲಾ ನಡತ್ ಪೊಂಡು. ಬದಿ ಇಜ್ಜಿ, ಅವ್ವೆ ಅತ್ತ್ ಬುಡೆದಿಗ್ ಕರಿಮಣಿನ್ಲಾ ತಾನೇ ಮಲ್ಪಾದ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಮದ್ಮೆ ಕುಡಲಡೇ ನಡತ್‌ಂಡ್ ಶ್ರೀ ಮತಿ ವಜ್ರಾಕ್ಷಿ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಕೈಪತ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್. ವಜ್ರಾಕ್ಷಿ ಗುರುಪುರ ಕೊಳಕೆಬೈಲು ತೋಚಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೆರಾರಬೆಟ್ಟುಗುತ್ತು ಕಮಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊಕಲೆನ ಮಗಳ್. ತೋಚಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ ಕುಡಲಡ್ ಟೆಸೆ ಬರೆಪಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ವಜ್ರಾಕ್ಷಿ ಆರೆನ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಸುಕ ಕಷ್ಟೊಡುಲಾ ಪಾಲ್ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಸಂಘಟನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಊರುಡು ತಿರ್ಗ್‌ನಗ ಜೋಕುಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಇಲ್ಲಾಡ್ ದಾಲಾ ಕುಂದುದಾಂತಿಲೆಕ್ಕ ಸಂಬಾಳಿಯೆರ್. ಏತೊ ಸರ್ತಿ ಎದುರಾಯಿನ ಆರ್ಥಿಕ ದುಸ್ಥಿತಿನ್ ಎಂಚಾಂಡ್ಲಾ ಸಂಬಾಳಿಯೆರ್. ಅರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆದ ಕೆಲಸೊಗು, ಬರವಣಿಗೆಗ್ ತನಡ್ದ್ ಆಯಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿಯೆರ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಬರವಣಿಗೆದ ಪ್ರತಿ ದೆಪ್ಪುನ ಕೆಲಸೊನ್ನ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ಆಂಜೆವೆನ ಏಳಿಗೆದ ಪಿರವು ಪೊಂಜೊವೆನ ತ್ಯಾಗ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾಯೆರ್. ಅಪಗ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೆ.ವಿ. ಚಂದ್ರಕಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಮೆಗ್ದಿ, ಮೆಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಒಟ್ಟುಗು ಆ 'ಬಾಲಣ್ಣ'ನ

ಮದ್ಮೆಗ್ ಪೋದುತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಕಲೆಗ್ ತನ ಇಲ್ಲಡೆ, ತನ ಪಲಯೆಗೆ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನಾತ್ ಸಂಬ್ರಮ. ಅಣ್ಣೆ ಎಂಕಲೆಗ್ ಮದ್ಮೆದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಪೊಸತ್ ಅಂಗಿ ಪೊಲ್ಲಾದ್ ಕೊರ್ತೆರಿಂದ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಆರೆಗ್ ನೆನೆಪುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಅತ್ತ್ ಅರೆನ ಒಂಜಿ ಜನ್ಮದಿನೊಕು ಆರ್, ಸಾಂಗ್ಲಿಡುಪ್ಪುನಗ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ 'ಗಿಫ್ಟ್‌ಚೆಕ್' ಕಡಪುಡ್ದ್ ಅವ್ವೆನ್ ಎಂಚ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕಾಸ್ ಗೆತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿವರೊಲೆನ್ ಕಾಕಜಿಡ್ ಬರೆದ್ ತೆರಿಪಾದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಕಿರಿಯೆರೆಗ್ ಎಂಚ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಸಂಗತಿ ಆರೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ವೊಂಜಿ ಸಂಬಂದ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಒರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಾಮನ ನಂದಾವರೆನ್ ತನ ತಂಗಡಿ ಕಂಡನೆ 'ಬಾವಜಿ' ಪಂಡ್‌ದೇ ಆರ್ ಏಪಲಾ ಕಾಕಜಿಡ್ ಸಂಬೋದನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜಾತಿ ಧರ್ಮ ಪನ್ಪಿನ ಬೇದ, ಆರೆಡ ಏಪಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣೊಕು ಮಾತ್ರ ಬಿಲೆ ಕೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಜನ ತಂಗಡ್ಯಲ್ಲೆಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪುನ ಹೊಣೆಲಾ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲ ತಂಗಡಿ ಹೇಮಕ್ಕನ್ ಕುಡ್ಲದ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಮುದ್ದು ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್ (1963). ಎಲ್ಯಾರ್ ರತ್ನ. ಅರೆನ್ ಬೊಂಬಯಿದ ವಿಶ್ವನಾಥ ಸೇನವ ಪನ್ಪಿನಾರೆಗ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರುದಿತ್ತೆರ್. ಸುರುತ ತಂಗಡಿಗ್ ಐನ್ ಜನ ಜೋಕುಲು. ಮೂಜಿ ಆಣ್ ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಮಾತೆರ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್. ನಾಲ್‌ಜನಕ್ ಮದ್ಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಒರಿ ಆಣ್‌ಮಗಕ್ ನನಮದ್ಮೆ ಆವರೆ ಉಂಡು. ರತ್ನಕ್ಕೆಗ್ ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಅಕುಲು ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಕೆಲಸೊಡುಲ್ಲೆರ್. ಮರ್ಮಲೆಗ್ (ಎಲ್ಯ ತಂಗಡಿನ ಮಗಲ್) ಮದ್ಮೆ ಬೇಗ ಆವೊಡಿನ್ಪಿನ ಅರೆನ ಮನಸ್‌ಡ್‌ತ್ತ್‌ಂಡ್ ಆಂಡ ಅಯಿಡ್ದ್ ದುಂಬು ಆರೇ ಲಕೊಂದು ಪೋಯೆರ್.

ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ನಾಲ್ ಜೋಕುಲು. ಮೂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಒರಿ ಆನ್. ಸುರುತ ಮಗಲ್ ಸುಧಾ, ನ್ಯಾಯವಾದಿ ವಿಟ್ಲ, ಎರ್ಮೆಬಿಲೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶೆಟ್ರೆನ ಕೈಪತ್‌ದ್ ಅವುಲ್ಲೆರ್. ಅಕೆಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಬಾಲೆ. ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಪುಳ್ಳಿ, ಆಯಗಿತ್ತೆ ಪದಿಮೂಜಿ ವರ್ಸ, ರಡ್ಡನೆ ಮಗಲ್ ಶೋಭಾ, ಒರ್ವಾದಿ ರವಿ ಶಂಕರ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬುಡೆದಿ. ಮೊಕುಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು. ಹೆಗ್ಗಡೆರೆಗ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಿಸ್‌ನೆಸ್. ಮೂಜನೆ ಮಗಳ್ ಗೀತ ಕಜಗೋಳಿ ಸಂದೀಪ್ ಶೆಟ್ರ್‌ನ ಕೈಪತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆದ ಅಪ್ಪೆ ಆತೆರ್. ಸಂದೀಪ ಶೆಟ್ರ್ ಒಂಜಿ ಕೆಮಿಕಲ್ ಕಂಪನಿಡ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ರೆಪ್ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಮಗೆ ದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಪದವೀದರೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ವಂತೆ ಸಮಯ ಡೆಲ್ಲಿಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬೆಂಗಳೂರುಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ಮಣಿಪಾಲೊಡು ಉಲ್ಲೆ. ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕಾಲಯೊಡು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ. ಜೋಕುಲೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಅಯಿಟ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ಬೈದಿಜಿ.

ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆ

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಉಬಯ ಬಾಷಾ ಸಾಹಿತಿ. ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಈ ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಹಿಡಿತ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಬಾಸೆದ ಬಳಕೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿದಾರ್. ಪಂಡಿತ ಪರಂಪರೆದ ಒಂಜಿ ಕೂಂಡಿ ಆರಾದಿತ್ತೆರ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಗುರುಕುಲಾಯಿನ ಆರ್. ಎನ್. ಭಿಡೆ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ ಕೊಂಡಾಣ ವಾಮನ ವಿದ್ವಾನ್- ಮೊಕಲೆನ

ಸಹಚರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ತೆಕ್ಕುಂಜೆ, ಸೇಡಿಯಾಪು, ಇಂಚಿನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಒಡನಾಟ ಆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಬಾವ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದೆ ಬರೆನಗ ಬಾಸೆನ್ ಎಂಚ ಬೆನ್ಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಸಿದ್ದಿ ಆರೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈತಾಂಡ್ಲಾ ಸಂಘಟನೆದ ಕೆಲಸೊಡು ಆರೆಗ್ ಬರೆವರೆ ತಿಕಿನ ಸಮಯ ಕಡಮೆ. ಬರೆಪಿನಕಲೆಗ್ ಬೆರಿ ಬೊಟ್ಟುನ ಎಡ್ಡೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣಪಿನಂಚಿನ ಕೆಲಸೊನೆ ಆರ್ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತೆರ್. ನಡುನಡುಟು ಒಂತೊಂತೆ ಬರೆಪಿನ ಕೆಲಸೊನ್ಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚಪ್ಪ ಮಸ್ತ್ ಬರೆವೊಡುಂದು ನಿರ್ದಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಬರೆತಿನ ಕೈ ಬರವುದ ಕೆಲವು ಎಡ್ಡೆ ಬೂಕುಲು ಎಂಕೆಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್‌ದ್ಂಡ್.

ಕನ್ನಡೊದ 'ಹೆಬ್ಬೆರೆಳು ಕೃತಿ ದರ್ಶನ' ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುನು ಆರ್ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಪಗನೇ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆನ ಗೀತಾ ನಾಟಕದ ಸಹೃದಯ ದರ್ಶನೊನು ಈ ಕೃತಿಟ್ ಮಲ್ದೆರ್. ಪುಟ್ಟುಡು ಏರ್ಲಾ ಮಲ್ಲೆ ಆಪುಜೆರ್. ಸಾಧನೆಡ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಪೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಕವಿ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಆದರ್ಶೊನು ನೆಟೆ ಆರ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾದೆರ್. ರಾಜರತ್ನಂ ಆರೆನ ವಿಡಂಬನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಿತ್ತ್ "ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ವಿಡಂಬನ ಸಾಹಿತ್ಯ" ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕು ಬರೆದಿತ್ತರ್. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಳಲಿದರೆಗ್ ಪೂಜ್ಯಭಾನ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ರಾಜರತ್ನಂ ಮೆರೆನ ಒಡನಾಟಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ನನವೊಂಜಿ ಬೂಕು 'ಗೌರವದ ಗರಿಗಳು' ಅರೆನ ಸಂಪರ್ಕೊಗು ಬೈದಿನ ಮಸ್ತ್‌ಜನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ನುಡಿಕಾಣಿಕೆದ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆನ್ ಈ ಕೃತಿಡ್ ಆರ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆಡ್ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರೊ. ವಿ.ಸೀ, ರಾಜರತ್ನ, ಎನ್ ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ, ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ, ಸೇಡಿಯಾಪು, ಪೊಳಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ತೆಕ್ಕುಂಜದಾರ್ ಆರ್, ಎನ್, ಭಿಡೆ, ಕಯ್ಯಾರ, ಮುಳಿಯ ಮಂದಾರ ಕೊಂಡಾಣ, ಮುಂಡಾಜೆ ರಂಗನಾಥ ಭಟ್, ಅಳಕೆ ರಾಮಯ್ಯರೈ, ಜಿ.ಆರ್. ರೈ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನಾಡು ನುಡಿತ, ಕಲೆತ, ಸೇವೆ ಮಲ್ದಿನ ಪದಿನಾಜಿ ಜನ ಹಿರಿಯೆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಈ ಕೃತಿನ್ ಪಿದಯಿ ಕಣದೆರ್. ಹಿರಿಯೆರೆಗ್ ಗೌರವದ ಸಮ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನ ಅಕುಲು ಸಮಾಜೊಗು ಕೊರ್ತಿನ ದೇಣಿಗೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್಩ಿನ ಕೆಲಸ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಎಂಚ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭದ ಮಂಚೊಗು ಅಕಲೆಗ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ತೆರಾ ಅಂಚೆನೆ ತನ್ನ ಪೆನ್ನ್‌ದ ಮೂಲಕೂಡ್ಲಾ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಲ್ದೆರ್. ಈತ್ ಜನ ಹಿರಿಯೆರೆನ ಏತೋ ಸಂಗತಿಲು ನನದ ಜನಾಂಗೊಗು ಈ ಕೃತಿತ ಮೂಲಕ ತಿಕ್ಕುನ ಸಾಧ್ಯತೆಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ತೆರ್ ಅವ್ವತ್ತಾವಂದೇ 'ಮರೆಯಬಾರದ ಮಹನೀಯರು' ಇನ್ನಿನ ಬೂಕುಡು ನನ ಇರ್ವತ್ತರಡ್ಡ್ ಜನ ಬಂಟ ಜನಾಂಗದ ಹಿರಿಯೆಡೆನ ನೆನಪುಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

"ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೊಳಲಿ" ಪನ್ಪಿನ ಪೊಳಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣೊನು ಈ ದುಂಬು ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆ ಪುಸ್ತಕನೇ ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕಂದಿನೆಟಾತ್ರ ಆಯಿತ ಆದಾರೊಡೇ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಬರೆಯೆರ್. ಈ ಬೂಕುಡು ಪೊಳಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿನ್ನಲೆ, ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ ಮಾತಾ ಉಂಡು. ಪೊಳಲಿ ಊರು ಓಲುಂಡು, ಅಡೆಗೆ ಪೋಪಿನಿ ಎಂಚ, ಅವುಲು ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ದೇವಿನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಎಂಚಾಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿವರಣೆ ಪೊಳಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಿ ಕೆಲವು ಮಹಾನೀಯೆರೆನ ಕಿರುಪರಿಚಯಲಾ ಉಂಡು.

ಕಾಸರಗೋಡುದ ಪೆರ್ಮದ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರೆರ್, ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಗ್, ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಆರ್ ಕೊರ್ತಿನ ಕೊಡುಗೆ, ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕತೆನ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಆ ಕವಿಗ್ 80ವರ್ಸೆ ಆನಗ ಬರೆದ್ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಡು ಕಣತೆರ್ ಅವ್ವೆನ್ "ಕಯ್ಯಾರ 80" ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೆರ್. ಅಂಚನೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ವಾಚಸ್ಪತಿ ಪೊಳಲಿ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾದನೆದ ಘಟನೆಲೆನ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗು ಆರ್ ಕೊರಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ದೇಣಿಗೆನ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ಆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಬರೆಯಿನ ಬೂಕುಡು ತೋಜಪಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ಈತ್ ಮಾತ ಬರೆಯಿನತ್ತಾವಂದೆ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕೆಲವು ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುತ ಕಮ್ಮೆನೊನು, ತುಳುತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆದಕಲೆಗ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸೊನು ಪಿರ್ತಿಡ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಲ್ದೆರ್. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆನ "ಮಿತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಕತೆ 'ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವಾಲ ಒಲಿಯೇಂದ್ರೆ' ಪನ್ಪಿನ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಈ ದುಂಬೇ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚಿಪ ಬರೆದ್ ದೀತಿನ "ಹುಲಿ ಹಿಡಿದ ಗಡಸು" (ಪಿಲಿ ಪತ್ತಿ ಗಡಸ್) ಪನ್ಪಿನ ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟೆರೆನ ನಾಟಕ. ಕರಿಯವಜ್ಜರ ಕತೆಗಳು (ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆ ಕತೆಕುಲು) ಬೊಕ್ಕ ನಾಣಜ್ಜರು ನದಿ ತಿರುಗಿಸಿದರು (ನಾಣಜ್ಜೆರ್ ಸುದೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್) ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿಕುಲು ನನ ಪ್ರಿಂಟಾವೊಡಾತೆ.

ತುಳುಟು ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಕೃಷಿ ತುಳುವೆರ್ ಸದಾ ನೆನೆಪೊಡಾಯಿನ ಅರೆನ "ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು" ಕನ್ನಡದ ದಾರ್ಶನಿಕ ಕವಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಮೇರೆನ ಮಂಕು ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ಭಾವಾನು ವಾದದ ಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಕಾವ್ಯ. ಉಂದು ತುಳುತ "ಕಗ್ಗ" ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪಣೊಲಿ. ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಅಂಚಾದ್ ತುಳುತ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ನೆಟ್ಟ್ ತುಳುತ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಉಂಡು. ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುದೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರದ ತಿರ್ಲ್ ಮೈಮರ್ಲ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಂತಿನೆನ್ ಓದರೆ ಮಸ್ತ್ ಕುಸಿಯಾಪುಂಡು. ತುಳು ಬಾಸೆ ನಂಕೇತ್ ಕೈತಲ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್

"ಮಾತಾ ಬಾಸೆಲೆ ಅಪ್ಪೆ ಸಂಸ್ಕೃತೊಗು ಕೈಮುಗಿಲೆ
ನಮ್ಮಪ್ಪೆ ತುಳುಬಾಸೆಗಾಲಪ್ಪೆ ತೆರಿಲೆ
ಅಜ್ಜಿ ಅಪ್ಪೆನ ಒಟ್ಟು ಇಲ್ಲಡುಪ್ಪೊಡು ಅಯಿಟ್
ಯೇರ್ ಕೈತಲ್‌ನಂಕ್? ಪೆಂಗದೂಮ. (795)

ಈ ಜಗತ್ತ್ ಭಗವಂತನ ನಮ ಪಾತೆರು ಮಾತ ಬಾಸೆಲಾ ಆರೆನ ತುತಿಯೆ. ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರೊ ವಾ ಬಾಸೆಡಾಂಡಲ ಆರೆಗೇ ಸಂದುನವು. ತುಳುತ ಸುಗಿಪುಲಾ ದೇವೆರೆನ್ ಮುಟ್ಟುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಮಲ್ಲಾಡ್ಲಾ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ಲಾ ನಂಕ್ ಕೈತಲ್‌ದ ಇಲ್ಲದ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ತುಳು. ಅಂಚಾದ್ ನಮ ತುಳುನು ಆದರಿಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಶಯ ದೀವೊಂದು ಕೆಲವು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಆರ್ "ಪೆಂಗದೂಮ"ಡ್ ಪಂತೆರ್. ಲೋಕಾನುಭವ ದಿಂಜಿದುಪ್ಪುನ ಈ ಕಾವ್ಯ ನಿರ್ಮಲ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಎಚ್ಚ ಒತ್ತು ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಈ ಕಾಲೊಡು ಪಣವು ಕಾಸ್ ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆಲಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬದುಕುನಕುಲುಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಮಾತ ನಿಜವಾದ್ ಈ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಗುರಿಯಾಯಿನ 'ಸಂತೋಸು'ನ್ ನಂಕ್ ಕೊರಂದ್. ಐಕಾತ್ರ

"ಬಡವೆ ಬಡವೆಂದ್"ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವ ದಾಯೆಗಾ
"ಬಡವಾಂಡ ತಿಕ್ಕೆನೆನ್ ತಿನ್ಪಿ ಪುಣ್ಯ"
ನಿಕ್ಕುಂಡು. ದುಡ್ಡುಡೇ ಜೆಪ್ಪುನಾಯಗ್ ನಿದ್ರೆ.
ಇಜ್ಜಿ; ತಿನಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ-ಪೆಂಗದೂಮ. (238)
"ಮಲ್ಲಾಯೆ ಪಂಡ್ ದೇರೆಗ್ ಮಂಡೆ ತಗ್ಗಾವ
ಕಳ್ವೆ ಡೋಂಗಿಲು ಮಂಡೆ ದರ್ಪುನಕುಲು
ಸರ್ಕಾರದೊರಿ ಪೇದೆ ಬನ್ನಗನೆ ಬೊಲ್ಬುನಯೆ
ಮಲ್ಲಾಯೆ ಎಂಚಣ್ಣ-ಪೆಂಗದೂಮ" (245)

ಇಂಚಿತ್ತಿನಿ ಅನುಭವ ದಿಂಜಿದಿನ, ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪೊರ್ಲುಬು ಪೊಲಿಕೆನ್ ದಿಂಜಾಪುನ 842 ಪದಕೊಲು 'ಪೆಂಗದೂಮ'ಡ್ ಉಲ್ಲ. ಮಾತ ಪದಕೊಲುಲಾ ಅನುಭವದ ರಸಪಾಕ ಆದುಲ್ಲ.

ಅರೆನ ನನವೊಂಜಿ ತುಳುಗ್ರಂಥ 'ಪೊಳಲಿ ನುಡಿಮಾಲೆ'. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್ ತನ್ಕುಲೆ ಅನುಭವದ ಪಾತೆರೊಗು 'ಗಾದೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ನಂಕ್ ಕೊರ್ತೆರೆ. ಓಲು ಪೋಂಡಲಾ ನಮನ್ ಎಚ್ಚರಿಗೆಡ್ ದೀ ಪಿನ ಸಕ್ತಿ ಆಗಾದೆದ ಪಾತೊರೊಲೆಗುಂಡು. 'ಅಂಚಾದೆ ವೇದ ಸುಳ್ಯಾಂಡಲಾ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಯಾವಂದ್' ಪನ್ಪಿನ ಗಾದೆದ ಪಾತೆರ. ಇಂಚಿನ ಗಾದೆಲೆಗೇ ಒಂಜಿ ಪೊಸರೂಪ. ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೊರೊಗು ಧ್ವನಿ. ವಿಡಂಬನೆ, ಜ್ಞಾನ, ಕಾವ್ಯ, ಗೇಯ, ಲಾಲಿತ್ಯ, - ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಸಂಸ್ಕಾರೊನೆನ್ ಕೊರ್ದು ಅವೆನ್ 'ದೇಸಿ'ದ ಅಚ್ಚಿಡ್. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದ ಎಚ್ಚರೊನು ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ದೀವೊಂದು ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಎರಕ ಮೈದಿನ "ಪೊಳಲಿ ನುಡಿಮಾಲೆ" ತುಳುಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣೊಲಿ. ಈ ಪಾತೆರೊಲೆನ ಎಚ್ಚಿನ ಅರ್ತ ನಂಕ್ ಗೊತ್ತುತ್ತಿನಾವೇ. ಬೇತೆ, ಬೆತೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಬೈದಿನವ್ವೆ. "ಆಂಡ ಅವ್ವೆನ್" "ಪೊಸ ನಮುನೆಡ್ ಪಂತಿನ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಪಾತೆರದ ಸಕ್ತಿಗ್ ನಮ ಮರ್ಲಾವೊಡು!"

"ಅಲೆನ ದುಕ್ಕೊ ಕೇಂಡ ಬಲಿಪೆಲಾ ಬುಲಿಪೆ"
"ಅರ್ತ ಪನ್ಪಿನಾಯಗ್ ಬಚ್ಚೆಲ್ ದೆಪ್ಪರೆ ಪದ"
"ಅಮುರ್ತ ಪರ್‌ದ್ ಇಸ ಕಕ್ಕುನಾಯೆ"
"ಅಶ್ಲೀಲ ಶಬ್ದೊಡತ್ತ್ ಅರ್ತೊಡು, ಬತ್ತಲೆ ಮದೆಟತ್ತ್ ಮನಸ್‌ಡ್"
"ಆಪುಜಿ ಪಂಡ ಒಂಜೇ ಪಾತೆರ; ಆವು ಪಂಡ ಒರ್ಬ ಕೆಲಸ"
"ಆಸ್ತಿಗ್ ಎಂಕುಲು ಸಾಲೊಗು ನಮ"
"ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಯಾವಂದೆ ಇಲ್ಲಾಡ್ಲಾ ಜೆಪ್ಪುನೆನಾ"?
"ಈತನೆಟ್ಟ ಒಂಜಿ ಸುಳ್ಳು ಪಂತ್‌ಜಿ ಇಂದ್ ಸತ್ಯಪಂಡೆನೆ"
"ಉಪ್ಪುನಗ ಏರೆಗ್ಲಾ ಕೊರ್ತುಜೆ, ಇತ್ತೆ ಊರೂರು ನಟ್ಟುವೆ"
"ಎಲ್ಲೆ ತಿಕ್ಕುನ ಲಾಟರಿಗ್ ಇನಿಮಲ್ತಿ ಸಾಲ"
"ಕುಡುಕು ತಕ್ಕ ಕುದುರೆ, ಪೆಟ್ರೋಲುಗುತಕ್ಕ ಕಾರ್"
"ಕೊರಿನಟ್ಟ ಈರ್, ಕೊರಿಬೊಕ್ಕ ಈರೇರ್?"
"ತೂಕ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೊರೊಗು ತೂಕ ಇಜ್ಜಿ"

"ತುಳುಕು ಬೋಡಾಯಿನ ಘೋಷಣೆ ಅತ್ತ್, ಪೋಷಣೆ."

"ಪಿನಿ ಪಿನಿ ಮಾತಲಾ ಪಿನುವೆ; ಪನಿ ಪನಿ ಮಾತಲಾ ಪನುವೆ"

"ಬೆನ್ನಿನಾಯನ ಬೆಗರ್ ಬಂಗಾರ್"

"ಮರ್ದ್ ಗೆತೊನುನಾಲ ಕೆಲವೆರೆಗೆ ಒಂಜಿ ಬಿರ್ದ್"

"ಲೆಕ್ಕೊಗು ಪಕ್ಕ, ಕೆಲಸೊಗು ಬೊಕ್ಕ"

"ಸತ್ಯೊಗು ಒಂಜೆ ತಾದಿ, ಸುಳ್ಳುಗು ಸಾರ ಒರುಂಕು"

"ಸುದ್ದಿನೇ ನಂಬುನತ್ತ್, ಬುದ್ದಿನ್ಲಾ ಕರ್ಚಿಮಲ್ಪೊಡು"

"ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ನಗ, ಪಣ್ಣೆನೇರ್ ಪಂದ್ ದಂಟೆ ಪಡಿಯೆಗೆ"

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾತೊರೊಲೆನ ಒಂಜಿ ನಿಧಿ ಈ ಬೂಕು. ಏತೋ ಪಾತೊರೊಲೆಗ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಪೊಸ ರೂಪ, ಪೊರ್ಲು ಕೊರ್ತೆರ್. ಐತ ಉಲಾಯಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ತೊನು ದಿಂಜಾದೆರ್.

ಆರೆನ ನನೊಂಜಿ ತುಳು ಬೂಕು "ಪಾತೆರ ಕತೆ" ಈ ಬೂಕುನು ಆರ್ 1989ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪ್ರಯೋಗ ಎಂಚ ಪನ್ಪಿನ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಲೆನೊ ಈ ಬೂಕುಡು ಆರ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್.

ಮಹಾಭಾರತೊಡು ಕೌರವನ ಬುಡೆದಿ "ಭಾನುಮತಿ"ನ ಪಾತ್ರ ತೀರಾ ಅವಗಣನೆದ ಅಯಿಕೊಂಜಿ ಪೊಸ ಕಾಯಕಲ್ಪ ಕೊರಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಕೆಲವು ಆದಾರದ ಸಂಗತಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆನ್ಲಾ ಸೇರಾದ್ ಬಾನುಮತಿಗೊಂಜಿ "ಪೊಸರೂಪ" ಆರ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಂಜು ವಾಣಿಡ್ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾದ್ ಪದಿನಾಲ್ ಕಂತ್‌ಡ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಪ್ರಕಟಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಡು ಅವ್ವೆನ್ ಕಣಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ, ಆರ್ ಬಾನುಮಂಡಲ ಸೇರೊಡಾಂಡ್.

ಅರೆನ ಅಜ್ಜೆ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯೊನು "ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಲುವೆರ್" ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಲೆನ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಬರೆತೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಡಾಡೆಮಿದಕುಲು ಅವ್ವೆನ್ ಪ್ರಕಟಮಲ್ತೆರ್, "ಕಿಲ್ಲೆಯುಗದ ನೆನಪುಗಳು" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಲೇಖನ ಕನ್ನಡೊಡು ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಪುಟುದು ನೂದನೆ ವರ್ಸೊದ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ 'ಕಿಲ್ಲೆ' ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಡು ಬರೆತೆರ್. ಕಿಲ್ಲೆ ಬರೆದ್ ದೀತಿನ ಅರೆನ 'ದಿನಚರಿ'ಲೆನ್ ಓದುದು ಐತ ಆದಾರದ ಮಿತ್ತ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ದಿನ ಈ ಲೇಖನೊನು ಬೇತೆನೆ ಒಂಜಿ ಬೂಕುದ ಲೆಕ್ಕ ಕನವೊಡುಂದುದ್‌ಲಾ ಆರೆನ್ ಮನಸ್ಸಿಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಮಾರ್ ನಲ್ಪ, ಐವ, ವರ್ಸದುಂಬು ಬರೆದೀತಿನ ಆ ದಿನಚರಿಲೆನ್ ಬಾರಿ ಬಜೊಡು ಓದುದು ಐತ ಆದಾರೊದ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಲೇಖನೊನು ಆರ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ದೆರ್.

'ಕಡಲ ರಾಜ್ಯದ ಕುದರಿ ರಾಮೆ" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯ, 'ಅಚ್ಚೇಸ' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ವಚನ ಕಾವ್ಯ ಅಂಚೆನೆ 'ಪುರಾಲ್‌ದಾಯೆನ ಪಾತೆರ' ಪನ್ಪಿನ ವಚನ ಕಾವ್ಯ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀತೆರ್. ಈತೆನ್ ಮಾತ ಬರೆದ್ ದೀತಿನ ಅರೆನ ಬರೆಪಾಟಿಕೆದ ವಿರಾಟ್‌ಶಕ್ತಿನ್ ತೂಂಡ, ಪೊಳಲಿದಾರ್ ನನ ಏತೇತ್ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ತುಳುಕು ಕೊರರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾ ಪನ್ಪಿನ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

ಕನ್ನಡದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವೀರ ಶೈವ ಕವಿಕುಲು ಎಂಚ ವಚನ ಕಾವ್ಯೊನು ಕೊರ್ದು ಒಂಜಿ ಪೊಸ ತಾದಿನ್ ಪಾಡಿಯೆರಾ, ಆ ಮೂಲಕ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕ್ರಾಂತಿನ್ ಜಗತ್‌ಗೇ ಪೊಸತಿನ್ನಿನಂಚ ಮಲ್ತೆರಾ, ಅವೇ ಮಾದರಿಡ್ ಆತ್ ಪ್ರಭಾನಶಾಲಿಂದ್ ಪಣೆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಡ್ಲಾ, ಐತನೇ ಒಂಜಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ, ತುಳು ಬಾಸೆದೊಟ್ಟುಗು ನಾಲ್ ಕಾಲ ಬಾಳುನಂಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಆರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಪುರಾಲ್‌ದಾಯೆನ ಪಾತೆರದ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ವಚನೊಲು ಇಂಚ ಉಲ್ಲ.

"ಲಾಬ ಇತ್ತಿನವುಲು ನಾಯಿದಂಚ ಬೀಲ ಪಂದಾವುನ
ಲಾಬ ತತ್ತಿನವುಲು ಬವುರುದು ಕುರೆಪುನ
ಜನೊಕ್ಲು ಲೋಕೊಡುಲ್ಲೆರಯ್ಯಾ- ಪುರಾಲ್‌ದಾಯ"
ದಿನೊಕೊಂಜಾಡ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು ಪನಂದೆ
ತಿಂದಿನ ಮೈಕ್ ಪತ್ತ್‌ಂದಿನಕುಲ್ಲೆರಯ್ಯ ಪುರಾಲ್‌ದಾಯ||
"ತನ ಕಿಸೆಕ್ ಗಾಂತಪುಜಿಡ
ಉದಾರ ಗುಣೊತ ಪ್ರವಚನ ಮಲ್ಪುನಕುಲುಲ್ಲೆರ್ ಪುರಾಲ್‌ದಾಯ||"
"ಬ್ರಾಂಡಿ, ವಿಸ್ಕಿ, ಜಿನ್, ರಮ್ಮುಂದ್
ಎಂಚಿ ಮಾಲ್ ಕೊರುಂಡಲಾ
ನೂದು ಗೋಂಕುದ ತಿಕ್‌ಜಿಡ
ಪಿರೇಜನ ಇಜ್ಜಿನ್ಪಿನಕುಲುಲ್ಲೆರ್ -ಪುರಾಲದಾಯ|| "
ಪರಬೆ ಅಜ್ಜೆ ನರೆಲ್ ನರೆಲ್‌ದ್ ತೈತೆಂರ್‌ದ್
ಅರೆನ ನೆಂಪುಗು ಪುಣತ್ತ ಸುತ್ತ ಉಂತುದು
'ಚಿತ್ರದೆಪ್ಪಯ್ಯ'ಪನ್ನಗ 'ವಂತೆ ತೆಲಿಪುಲೆ'
ಪನ್ಪಿನಕುಲುಲ್ಲೆರಯ್ಯಾ ಪುರಾಲ್‌ದಾಯ||

ಇಂಚ ವ್ಯಂಗ, ವಿಡಂಬನೆ, ಲಘುಹಾಸ್ಯ ದಿಂಜಿದನ ವಚನೊಲು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್, ಕಿಚಿಕಿಲ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಓದಿನಕಲೆನ್ ಲಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಾವ. ಆರ್ ಬರೆತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೆತೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟವಾದ್ ಬೈದಿನ "ತೆಲ್ಪು ತೆಲಿಕೆದ ಕತೆಕುಲು" ಒಂಜಿ ಸಂಕಲನ ಆದ್ ಪಿದಯಿ ಬರ್‍ರೆ ಉಂಡು. ಉಂದು ಲಘು ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನವಾದಿತ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ವಿಸಂಗತಿಲೆಗ್ ಕನ್ನಡಿ ಪತ್‌ದಿನ ಕತೆಕುಲು. ಅಂಚೆನೆ "ಭಾಷಣಕಲೆ" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಲೇಖಿನ ಸಂಕೊಲೆನ್ನಾ ಆರ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ಪುನ ತಯಾರಿಡಿತ್ತೆರ್.

ನನೊಂಜಿ ದಾಖಲಿಸೊಡಾಯಿನ ಪ್ರಬಂಧ "ತುಳು -ಕೋಡೆ, ಇನಿ, ಎಲ್ಲೆ" ಪನ್ಪಿನ ಬರವು. ತುಳುತ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಈ ಬರವುಗೊಂಜಿ ಔಚಿತ್ಯ ಉಂಡು. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಲೆನ್ ಆರ್ ಈ ಪ್ರಬಂದೊಡು ತೂಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ದೆರ್.

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಅಪಗಪಗ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಲೇಖಿನ ಬರೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತರಂಗ ದಂಚಿನ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ. ಬಂಟರೆನಸಂಸ್ಥೆಲು ಪಿದಾಡ್ಪಾವುನ ಸಂಪರ್ಕ, ಪತ್ರಪುಷ್ಪ, ಬಂಟರವಾಣಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಾಹಿತ್ಯಪರ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಲು

ಇಂಚ ಮಾತೆಡ್ದ್ ಮಸ್ತ್ ಬಿಡಿ ಬರವುಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. "ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಲೇಖಿನ ದೆಹಲಿಡ್ದ್ ಆರ್ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದ್ ಊರುಗು ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬರೆಯೆರ್. ಅಯಿಟ್ಟ್ ರಾಜಧಾನಿಡ್ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನ್ ತಿತಿಗತಿನ್ ಬುಡ್ಪಾದೆರ್. ದೆಹಲಿಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ತ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಲೆಗ್ ಮೇರ್ ಪೊಸ ಚಾಲನೆ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್.

ಅಮುಣಂಜೆ ಗುತ್ತು ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿದ ಸ್ಮರಣೆ ಸಂಚಿಕೆ 'ತುಳುವಾಲ'ನ್ ಮೇರ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನವತ್ತಾವಂದೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಒಂಜಿ ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿ ಲೇಖಿನ ಬರೆತೆರ್. ತಾನ್ ಆರೆನ ಪುಳ್ಳಿ ಆದ್, ಕಿನ್ನಿಡ್ ಅರೆನ ನಿರೆಲ್‌ಡ್, ಆದರ್ಶೊಡು ಬುಲೇದ್ ಋಣ ಸಂದಾವುನ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸೊನು ಆರ್ ನೆಟ್ ಬಾರಿ ಜಾಗ್ರ್ತೆಡ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಮಲ್ದೆರ್.

ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಒಂಜಿ ಆತ್ಮೀಯತೆದ ಒಯಿಪು ಉಂಡು. ಆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಬರೆತಿನ ಕಾಕಜಿಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್ಂಡ ಅವ್ವೇ ಒಂಜಿ 'ಪತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ' ಪುಸ್ತಕ ಆಪಿನಾತುಂಡು. ಆ ಕಾಕಜಿದ ಒಕ್ಕಣೆ ಅಕ್ಷರದ ಪೊರ್ಲು, ದಿಂಜಿದಿನಪಿರ್ತಿ, ಬರೆಪಿನಾಯನ ಕಳಕಳಿ, ಐಟ್ ತೋಜಿದ್ ಬರು. ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯಿನೆಕ್ಕ್ ಕೂಡಲೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಪಿನ ಅರೆನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನ. ಕಾಕಜಿಡೇ ಆತ್ಮೀಯತೆನ್ ಪಟ್ಟೊನ್ನ ಆರೆನ ಶೈಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ'

"ಬಾಷಣಕಲೆ" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಲೇಖಿನ ತಯಾರ್ ಮಲ್ದೆರ್ ಉಂದು ಇತ್ತೆದ ಜವಣೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಇತರ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪುನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಅಗತ್ಯವಾಯಿನ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕ. ನಮ್ಮ ಪಾತೆರೊಗೊಂಜಿ ಜೀವಂತಿಗೆ ಉಂಡು. ಐಕ್ ಒಂಜಿ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು. ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಹೊಂದಿಸಾವೊಂದು ಪಾತೆರೊಗು ಜಪುಡಾವುನಕುಲು ತೆರಿಯೊಣೊಡಾಯಿನ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ನೆತ್ತ ವಿಷಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ಪುಸ್ತಕೊಲುಲ್ಲ. ಆಂಡ ಕನ್ನಡೊಡು ಅಂಚಿನವು ಕಡಮೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಎಡ್ಡೆ ವಾಗ್ಮಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಈ ಲೇಖಿನೊಡು ನಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಪೊಸ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ಆಂಡ ಆ ಲೇಖಿನಲಾ ಇದಮುಟ್ಟ ಪ್ರಕಾಶೊಗು ಬೈದಿಜಿ.

ಈತ್ ಅತ್ತಾವಂದೆ ಕೀರ್ತನೆದ ದಾಟಿದ ಕೆಲವು ಪದಕುಲೆನ್ಲಾ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಬರೆತೆರ್. ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ತುತಿ, ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಸ್ತುತಿ, ಶ್ರೀ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸ್ತುತಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸುಪ್ರಭಾತ- ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಭಜನೆದ ದಾಟಿದ ಸುಮಾರ್ ಪದಕೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ನೆಟ್ ಭಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶ.

"ಕಲಿಯುಗ ಬಂದಾಗಲೇ ಲಿಂಗದ ರೂಪ! ಧರಿಸುತ್ತ ನೆಲಸಿದೆಯಾ?
ಪರಮಾ ಪಾವನ ಕುಡುಮಪುರದಲಿ
ವರದೆ ನೇತ್ರಾವತಿಯ ತಟದೊಳು ಹರುಷದಲಿ
ಅಣ್ಣಪ್ಪದೈವದ ಸೇವೆಯನು ಕೈಕೊಂಡು ಪೊರೆಯ್ಯೆ"

ಪಂದ್ ಮಂಜುನಾಥನ್ ತುತಿ ಮಲ್ತಿ ನಂಚೆನೆ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪಂಜುರ್ಲಿನ್ ಇಂಚಂದ್ ತುತಿ ಮಲ್ದೆರ್.

"ಹೆಗ್ಗಡೇರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ"
ಕಾರಣಿಕವ ತೋರಿಸುತ್ತ ಮೆರೆದ ದೈವವೇ|
ಅಣ್ಣವಾಗಿ ಅಪ್ಪವಾಗಿ ಬೇಡಿದುದನು ಒದಗಿಸುತ್ತ
ಭಜಕ ಕಷ್ಟ ಹರಣನಾಗಿ ಪೊರೆದ ದೈವವೇ||
ಅಂಚನೇ ಅಪ್ಪೆ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆನ್
"ಮಂಜುನಾಥನ ಪಾದವ ತೊಳಯಲು ಗಂಗೆಯೆ ನೀನಮ್ಮಾ
ಮಂಜುಳನಾದವ ಬೀರುತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಗೆಯೆ ಬಾರಮ್ಮ
ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣೆಗೋಧಾವರಿ
ಜಲನಿಧಿ ನೀನಮ್ಮಾ -ಭಕ್ತರ ಸಲಹು ಬಾರಮ್ಮಾ
ಪಂಡ್‌ದ್ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್

ಆರ್ ಬರೆದ್ ದೀತಿನ "ಪೂವಾವೊಡು" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಪದತ ಸೋಕುನು ತೂಲೆ.

"ಅರಲ್‌ದ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೆಲಿಪುನ ತೆಲಿಪಾದ್
ಊರಿಡಿ ಗಮೆಲುನ ಪೂವಾವೊಡು
ಬಣ್ಣೊಡು ಕಮ್ಮೆನ ತೂನಗ ದಿಡ್ಮೆನ
ಮಾತೆರ ಮೋಕೆದ ಪೂವಾವೊಡು.
ಬಾಲೆದ ತೆಲಿಕೆದ ಪುಲ್ಕದ ಪೂಪನಿ
ಗಾಳಿದ ಕಮ್ಮೆನ ಯಾನಾವೊಡು
ಬಂಗಾರ್ ಬಣ್ಣದ ಸಿರಿಗಂದ ಪಸೆರುನ
ಪತ್ತಿನೆ ನಸೆನಸೆ ಮೈಯ್ಯಾವೊಡು.
..............ಮೈಮರ್ಲಾವೊಡು
ಮಾತೆರ ಮೋಕೆದ ಪೂವಾವೊಡು"

ತನ ಬದ್‌ಕೇ ಒಂಜಿ ಪೂತಲೆಕ ತೂಯಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಪೊರ್ಲುನು, ಮುಟಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ನಸೆತ ಸಂಪುನು, ಮೂಂಕುಗು ಗಂದ ಕಮ್ಮೆನೊನು ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆರೆನ ವಿಚಾರ ಏತ್ ಮಿತ್ತ ಮಟ್ಟುದ, ಎಂಚಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ದಿಂಜಿದಿನ ಪನ್ಪಿನ ಸಂಗತಿ ತೆರಿವುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ ತುಡರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಕಟಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪತ್ರೆಕೆಡ್ "ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಗೇಲಾವಡ್" ತನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅರೆನ ಕವನ ಬಯಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಜಯ ಆವಡ್ ಜಯ ಆವಡ್ ತುಲುವಪ್ಪೆ
ಗೇಲಾವಡ್ ಬಲಸೇರಡ್ ಎನ್ನಪ್ಪೆ
ದಯಮಲ್ಪುನ ಬಯುಗಿಡಪುನ ತುಳುವಪ್ಪೆ
ದೆರ್ಪುವೆ ಆರತಿ ತುತಿಪುವೆ ಪಾರ್ದನ ಎನ್ನಪ್ಪೆ"
ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಲು ಅಪ್ಪೆನ್ ಪುಗರ್‌ದ್ ತುತಿ, ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್

ಕನ್ನಡ ತಮಿಳಾ ತೆಲುಗು ಮಳೆಯಾಳಿಲೆ ಬಾಸೆ. ಹಿಂದಿಂಗ್ಲೀಷುಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ತೆರಿವುನ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಸೊರ್ದಯ ಕೊರ್‌ಪಿನಿ ತುಳುವೆ.

ಎನ ತರೆಕೀರೆನ ಕೈದೀಲೆಂದ್‌ದ್ ಪುಣೆವೆ.

ತುಳು ಅಪ್ಪನೆ, ಎನ್ನಪ್ಪೆ ತುಳು ಬಾಸೆನೇ ಉಡಲ್‌ಗ್ ತಂಪುನು ಕೊರಿನ ಎನ ಬಾಸೆ. ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲಾ ಕಲ್ಪೊಲಿ ಆಂಡ ತುಳು ಬಾಸೆ. ಕೊರಿನ ತಲ್ಮೆನ ಪರ ಬಾಸಾಲೆಡ್ದ್ ತಿಕ್ಕಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಕವಿನ ಆಶಯ.

'ಮೆರೆಯಲಾದರ ಮಹನೀಯರು' ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಡು ಹಿನ್ನುಡಿ ಬರೆಯಿನ ಡಾ.ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಬಗ್ಗೆ "ಒರಿ ಎಡ್ಡೆ ಇಷ್ಟೆ ಒಟ್ಟುಗು ಉಪ್ಪುನಾರ್, ಸರಸ ಸಂಬಾಷಣೆ ದಾರ್, ಕುಸಾಲ್, ಪ್ರಿಯೆ ಮಾತ ವಿಚಾರೊಡ್ಲಾ ತನ್ನನೆ ಖಚಿತ ದೋರಣೆ ಇತ್ತಿಗಾರ್ ಪುರುಸೋತ್ತೇ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ತನ್ನ ಕೆಲಸೊಲೆನ ನಡುಟ್ಲಾ ಮಾತೆಕ್ಲಾ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸರಿಯಾತಿನ ಗಮನ ಕೊರ್ಪಿನಾರ್, ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬದ್ದತೆಗ್ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿ ಆತಿನಾರ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ, ಲೇಖಕೆ, ಸಂಘಟಕೆ ಆದ್ ನಮ್ಮ ಮಾತೆರ್ನ ಗೌರನೊಗು ಅರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪೋಳಲಿ" ಇಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು' ಪನ್ಪಿನ ನನೊಂಜಿ ತುಳು ಮಂದಾರ ರಾಮಯಣದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಬೈದಿನ ಮಹತ್ವದ ಪಾತೆರೊಲೆನ ಸಂಗ್ರಹೊನು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ದೀತೆರ್. 'ಮರೆಯಬಾರದ ಮಹನೀಯರು'ದ ನನೊಂಜಿ ಬಾಗ 'ಮಣಿಮಾಲೆ' ಪನ್ಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರೋಳನೆ ಸಂಗ್ರಹ ; ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ ಪನ್ಪಿನ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನ ಅನ್ವಾರ್ಥ ಮಂಜರಿ ಪನ್ಪಿನ ಕುಚೋದ್ಯ ಕೋಶ, ಮೊಗಸಾಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ - ಇಂಚ ನನಲಾತ್ ಕೃತಿಕುಲು ಬರ್‍ರೆ ಇತ್ತ. ಐತ ಒಂತೊಂತೆ ಬಾಗೊಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆತಿನೇಲಾ ಉಂಡು.

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಅತ್ತಾವಂದೆ "ಇಂಗ್ಲೀಡ್‌ಡ್ಲಾ ಬರೆತೆರ್ ಪಂಡ ನಂಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆವಂದ್ 'Tales of Tulunad' ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಬೂಕುನು ಆರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ ಬರೆತೆರ್. ಐಟ್ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ, ತುಳು ಪಾಡ್ದೊನೊದ ಕತೆನ್ ತುಳು ಬರಂದಿನಕಲೆಗ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದೆರ್.

"ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು" 1994ಟ್ಟ್ ಪರೀಕ ಅರಮನೆಟ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಂಡ್ . ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತಿನ ತುಳು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ, ಭಟ್ರೆನ ಪಾತೆರ!!..." ಈ ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು ತುಳುತ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಒಂಜಿ ಕಾಪುದ ಲೆಕ್ಕಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಈ ಕಾಪುದ ಕಬಿತೆಲು ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಬಾಸೆಗೊಂಜಿ ಪೊಸ ಸೇಬಿ, ಪೊಸಮಣೆ ಕೊರ್ಪಾವುನಂದ್ ಎನ್ನ ಅಬಿಪಿರಾಯ.....ಲೋಕದ ನಡತೆದ ಅಂಕುಡೊಂಕುನು ತೂದು ಗಟ್ಟಿಡ್, ನಿಟ್ಟುರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಇಂಚಿನ ಕಬಿತೆಲು ಇತ್ತೆ ಬಾರಿ ಅಗತ್ಯವುಂಡು. ಕಾಲದ ಬೇನೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಇಂಚಿನ ಕಬಿತೆಲು ನಿಚ್ಚಲಾ ಉಪ್ಪುನವು. ಇಂಚಿನ ಕಬಿತೆಲೆನೊ ಕೊರ್ದು ತುಳುಕೊಂಜಿ ಕೊಂಬು ಮೂಡಾದಿನ ಈ ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ನನಲಾತ್ ಬರೆವಡ್ "ಮೆರೆವಡ್" ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಪನ್ಪೆರ್".....
.ನೆಟ್ಟ್ ಮುತ್ತು ರತ್ನ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಉಂಡು. ತರ್ಕೊಲು ಕೊನತ್ತ್‌ದ್ ಬೀಗೊನು ಗೆತ್ತ್‌ದ್

ಮುತ್ತು ರತ್ನೊನು ತೂಪಿ ಯತ್ನೊನು ಮಲ್ಪೊಡ್..... ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಕುಶಿ ಕೊರ್‌ಂಡ್. ಅಪ್ಪಗಪ್ಪಗ ಓದುದು ತೂವೊಡಾಯಿನ ಮುತ್ತುದಂಚಿನ ಮುಕ್ತಕೊಲು. ಯಿಂಚಿನ ಮುತ್ತುದ ಮಾಲೆನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಸಿಂಗಾರೊಗು ಕೊರ್ನ ನಿಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಮರ್ಯಾದಿದ ಮಣೆ ಕೊರ್ಪೆ"

ಕವಿ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರ್ "ಪೆಂಗದೂಮ ಪಣ್ಪೆ ಮುದ್ರಿಕೆಟ್ ಈ ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಶ್ರೀ ಶೆಟ್ರ್ ಬರೆತೆರ್. ಈ ಮುದ್ರಿಕೆ" ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ನೆನಪು ಪುಟ್ಟಾವುಂಡು. ಈ ಪೆಂಗ ದೂಮೆ 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮ'ನ ಮೆಗ್ಯೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಏತ್ ಬುದ್ಯಂತೆ ಆಂಡಲಾ ಆಯಡ ಕೆಲವು ಪೆಂಗ ತನ, ಪೊಡಂಬುತನೊ ಇತ್ತಿದೇ ತೀರುಂಡು. ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆಲಾ ಬೋಡು. ಈ ಪೆಂಗ ತನಕ್ಕು ಬಿರೆಳ್ ತೋಜಾದ್ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕೆಲವು ಗುಟ್ಟು ಗುಪಿತೊಲೆನ್ ಏರೊ ಜೋರೊಳೆನ್ ಸುಕದುಕ್ಕೊದ ಮರ್ಮೊಳೆನ್ ಕವಿ ಆತ್ಮೀಯತೆದ ದಾಟಿಡ್ ಪಣೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇಸರ್ ಕಬಿದಿ ಪೊರ್ತುಡು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಲವು ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಓದ್‌ಂಡ ಮನಸ್ಸ್‌ಗೊಂಜಿ ಪೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಪುಟ್ಟು; ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಕಸರಿಕೆ ಮಾಜು"

ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ ಕುಲು "ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಏತೇತೊ ಎಡ್ಡೆ ಕಾವ್ಯೊ, ಕತೆ ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಮಾತಲಾ ಉಂಡು. 'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ' ಪನ್ಪಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊನೇ ಅವತಾರ ಆಂಡ್. ಅಂಚಿನವೇ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೃತಿ ಈ "ಪೊಂಗ ದೂಮನ ಕವಿತೆಲು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಪ್ಪುನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಎಂಚ 'ಮಂಕು ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ಒರಿಪ್ಪುಂಡ್ಯೊ ಅಂಚೆನೆ ತುಳು ಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಪ್ಪುನಾತ್ ಕಾಲೊ ಶ್ರೀ ಪೊಳಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ ಬರೆತಿನ ಈ ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲುಲಾ ಒರಿಯುಂಡು. ಒರಿಯೊಡು.

ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು ಕೃತಿನ್ ರಾಜರ್ಷಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ವಿರೇಂದ್ರ ಪೆರ್ಗಡೆರ್ ಪಟ್ಟ ಏರ್‌ದ್ ಇರುವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸೊ ಮುಗಿತಿನ ಉಚ್ಚವದ ನೆಂಪುಗು ಒಪ್ಪಾಯಿನ ಬಗ್ತಿದ ಕಾಣಿಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಮೆರೆಪಾಯಿನ ಖಾವಂದೆರೆಗ್ ಕಾಣಿಕೆ ಒಪ್ಪಾದೆರ್.

'ಪೊಳಲಿ ನುಡಿಮಾಲೆ' ಪನ್ಪಿನ 1995ನೆಟ್ಟ್ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಅವ್ವೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣತಿನ ಕನ್ನಡ ಚೈತನ್ಯ ನವದೆಹಲಿ. ಈ ಕೃತಿದ ಬಗ್ಗೆ ದುಂಬುದ ಪಾತೆರೊಡು. ಡಾ.ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ "ಈ ಬೂಕುಡಿತ್ತಿನ ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಗಾದೆಲು ಇನಿತ ಆಧುನಿಕ ನರಮಾನಿನ ಅನುಭವ ಸಾರೊನು ಪಾಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತಿನ ಹಲ್ವ. ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಬೇರ್ ಹಳ್ಳಿಡುಂಡುಡ ಎಗ್ಗೆ ಗೆಲ್ಲುಲು ಪೇಂಟೆಡುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ಕೃತಿಟ್ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತದ ಜನೊಕುಲೆ ಕುರೆ ಕುಸೆಲೆನ್ ತೂದು ಬರಾವು ಸರಾವುದಾಂತಿನ ಬೊಗ್ರೆ ಪಣ್ಪೆ ಸೊಲ್ಲುಲಾ ಉಂಡು. ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ದಿ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಕೋಟುಪಾಡ್ದ್ ಬಾರ್ ಬೀರ್‌ದ ಗರೊಟು ತರೆ ತಿರ್ಗಿನಾಯನ್ ತೂದು ಬರಾವು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಕೋಟು ಪಾಡ್ದ್ ಬಾರ್ ಬೀರ್‌ದ ಗರೊಟು ತೆರೆ ಕಲ್ತ್‌ದೀ ಬುದ್ಯಂತೆ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ಪುನ ಕುಸೆಲ್ ಕುಸಾಲ್‌ಲಾ ಉಂಡು."

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. : "ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಈ ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆ ಲೆಡ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಸಲೀಸ್‌ಡ್ ಪಾತೆರು ನಾಲಯಿ ಬರೆಪಿ ಕೈ ಪೊಳಿಲಿದಾರೆನವು. ಈ ನುಡಿ ಮಾಲೆಡ್ ಆರೆಗ್ ಆ ಬಾಸೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೊಳಬು ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಲೋಕಾನುಭವ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನಮತಿ ಪ್ರಕಟ

ವಾದುಂಡು. ತುಳುಟು ಆರ್ ಕೇಣುದುಪ್ಪುನ ಏತೊ ಗಾದೆಲು ಪೊಸ ಕಾಲೊಡು ಪೊಸ ಪುಟ್ಟುಡು ಎರಕ ಆದ್ ಬತ್ತ್‌ದ."

ಸ್ವತಃ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಆ ನುಡಿಮಾಲೆದ ವಿಷಯೊಡು ಇಂಚ ಪಂತೆರ್ "ನಾಲಾಜಿ ವರ್ಸೊಡು ದುಂಬು ಎಂಕ್ ಒಂಜಿ ಕುಸಾಲ್ ಸುರುವಾಂಡ್. ಎಕ್ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ಡಾ ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ರ್ ನನ ಕೆಲವೆರೆನ್ ಕೂಡ್ಸಾವೊಂದು ಪಿದಾಡ್ಪಾಯಿನ ರಾಶಿ ಪಣ್ಪೆ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ತೂಯೆ. ಎನ್ನ ಕುಸೇಲ್‌ದ ನಲಿಕೆಗ್ ಅವ್ವೇ ಸರಿಯಾಯಿನ ಕಂಡ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆನತ್ತೆ. ಕೆಲವು ಗಾದೆಲೆನ್ ತುಳುಟ್ಟೇ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಐತ ಅರ್ತಕೊರ್ದು ಕಡಪುಡಿಯೆ, ಅಚ್ಚಾಂಡ್. ಓದಿನ ಕೆಲವೆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡುಂದೆರ್. ಎನ್ನ ಮಗ್ಗೊಡೇ ತಯಾರಾಯಿನ ಅಗ್ಗದ ಮಾಲಾಂಡಲಾ ಪೊರ್ಲುಂಡುಂದು ಪುಗರಿಯೆರ್. ನನಲಾತ್ ಬರೆಲೆಂದೆರ್...."

"ಓದುನಕಲೆಗ್ ಅಕ್‌ಲನವೇ ಪಾತೆರೆ ಇತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜು. ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಶೇಷ ಅವು. ಆರೆಗ್ ತೋಜಿನೆನ್ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಪಾತೆರೊಡು ಬರೆಪಿನ, ವೀಡಿಯೊ, ಟೆಲಿವಿಷನ್, ಸಿನಿಮಾದ ಅಡ್ಡಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಓದುನ ಅಭ್ಯಾಸ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ ಕಲೆಗ್‌ಲಾ ಈ ಬೂಕು ಕುಸಿ ಆವು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕನ್ನಡ ಚೆತನ್ಯ - ನವದೆಹಲಿ ಸರವು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಚರಿತ್ರೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್

ಅವಿಭಾಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇದಮುಟ್ಟ ತೂವಂದಿನಂಚಿನ ಒರಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂಘಟನಾ ಚತುರೆ ಆದ್ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಇತ್ತೆರ್ ಪಂಡ ದಾಲ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ತಾನ್ ಕಾಲೇಜಿದ ಬರವು ಕಲ್ಪೊಂದುಪ್ಪುನ ಕಾಲೊಡೆ, ಬರವುಡ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಉಷಾರ್ ಇತ್ತಿನತ್ತಾವಂದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒರಿ ಸಮರ್ಥ ನೇತಾರೆ ಆರಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಗುರುಹಿರಿಯೆರ್ ಬುಡ್ದ್ ಪೋತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನನದ ಜನಾಂಗೊಗು ಅವೆನ್ ದಾಂಟಾವುನ ಸಂಕಲೆದ ಒಂಜಿ ಕೊಂಡಿ ಆದ್ ಆರ್ ಚರಿತ್ರೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಏತೊ ಸರ್ತಿ ಒರಿ ವಿದ್ಯಾವಂತಡ, ಸಂಸ್ಕಾರವಂತಡ, ಎಡ್ಡೆತನ ಉಪ್ಪು. ಅವು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಈಯಾಂದ್ ಆಯಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಬೇತೆಕ್‌ಲೆನ ಉಡಲ್ ಸೇರ್ದ್ ದುಂಬೊತ್ತೊನೊಡು. ಇಂಚಿನ ಪರಂಪರೆ ಒಂಜಿ ಜನಾಂಗೊಗು ಇತ್ತ್‌ಂಡನೆ ಅವು ದೇಸ, ಬಾಸೆದ ಎಡ್ಡೆಗ್ ಬೆಂದ್‌ದ್, ಮನುಷ್ಯ ನಡವಳಿಕೆದ ಬೇರಾದ್ ಭೂಮಿದಡಿಕ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬುಲೆಯಿನ ಮರೊನ್ ತಾಂಗ್‌ದ್ ಪತ್ತು. ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸೊಗು ತಳಕಟ್ಟ್ ಪಾಡೆರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರೆನ್ ಒಂಜಿ ಕೋಡಿಡ್ ಕೂಡ್ದು ಪಾಡ್ದ್ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪಾವುನ, ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಾವುನ ಕೆಲಸ ಮಾಮಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ. ವಾ ಸಮಾಜೊಡು ಸಂಸ್ಕಾರವಂತ ಸಜ್ಜನೆರೆಗ್, ವಿದ್ಯಾವಂತೆರೆಗ್ ಸ್ಥಾನ ಇಜ್ಜಾ ಅಕಲೆನ ಗುರ್ತ ದೀಪಿನ ಕೆಲಸ ನಡಪುಜಾ ಆ ಸಮಾಜ ಇತ್ತ್‌ದ್ಲಾ ಸೈತಿಲೆಕ್ಕನೆ. ನಮ ಕೂಡ್ದು ಪಾಡ್ದಿನ ಪಣವು ಕಾಸ್, ಬಂಗಾರ್ ಪದ್ದೆಯಿ ವೊವುಲಾ ನಮ ಒಟ್ಟುಗು ಬರಂದ್. ನಮ ದಾಂತಿಬೊಕ್ಕ ಅವು ಏರೆನ ರುಣೊಕು ಸಂದೊ

ಡಿನ್ನಿನಾಲಾ ನಂಕ್ ತೆರಿಯಂದ್. ನಮ ಮಲ್ಪಿ ಎಡ್ಡೆ ಪಡ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಮ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರೊಗು ಬೆರಿಪತ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿನ ಇಂದ್‌ದ್ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವ ಪನ್ಪುಂಡು. ಮನುಷ್ಯಗ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಪಣವು, ಇಲ್ಲ ಬದಕ್ ಪೂರಾ ಬೋಡು. ಆಂಡ ಏತ್ ಬೋಡು? ಅವ್ವೆನ್ ಎಂಚ ನಮ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ಲಾ ತೆರಿಯೊಡಾಪುಂಡು. ಐಕೆ ಪುರುಷಾರ್ತೊಲೆಡ್ ಸುರುಟು ಧರ್ಮೊನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಪರಿಮಿತಿಡ್ ಅರ್ಥ ಕಾವೊಲೆನ್ ಪೂರ್ತಿ ಮಲ್ತೊನೋಡ್ಂದ್ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪಾತೆರ. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಉಂದು ಬಾಯಿದ ಪಾತೆರ ಆದ್ ಅರ್ಥ ಕಾಮೊಲು ದುಂಬಾದ್ ಧರ್ಮ ಪಿರ ಬೂರ್ದುಂಡು. ಅರ್ಥೊಡ್ದೆ ಸುರುಟು ಕಾಮನೆಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಧರ್ಮೊನು ಕಿರಾಯಿಗ್ ಗೆತೊಂದು ಮೋಕ್ಷೊನ್ಲಾ ಕ್ರಯೋಗೇ ದೆಪ್ಪುನಂಚಿನ ವ್ಯವಹಾರೊನೇ ಮಸ್ತ್ ಕೋಡಿಡ್ ತೂವೊಲಿ. ಸತ್ಯ ಎಂಚಿನ, ದೇವೆರೆನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂಚ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕುಲೆನ್ ನಮ ವಾ ನಮೂನೆಡ್ ಸರಿ ತಾದಿಗ್ ಕೊನೊವೊಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಏರ್ ತೆರಿದೆರಾ ಅಕುಲ್ಲಾ ಆಶೆದ ಪೂರ್ತಿಗಾತ್ರ ವಿಷಯೊನು ಸುತ್ತು ತಿರ್ಗಾದ್. ತಾದಿ ತಪ್ಪಾದ್ ಬುಡ್ತೆರ್. ನನವೊಂಜಿ ರೀತಿದ ಜನೊಕುಲುಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ವಾ ನಮೂನೆಡ್ಲಾ ದುಡ್ಡಾಂಡ ಸೈ. ದುಡ್ಡು ಇತ್ತಿನಾಯಗ್ ಮಾತ ಮಾರ್ಯಾದಿಲಾ ತಿಕ್ಕು. ಆಯೆ ಮಲ್ತಿ ನ ತಪ್ಪು ಅಪರಾದ ತೋಜಂದೆ, ಮಾಜಿದ್ ಪೋವು. ಅಂಚಾದ್ ಎಂಚಾಂಡ್ಲ ದುಡ್ಡು ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನಕ್ಲು. ಇನಿ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಅಕೃತ್ಯ, ಅನ್ಯಾಯ, ಕೊಲೆ, ಸುಲೆಗೆ, ದಗೆ, ದಗಲ್ಬಾಜಿ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಅಕೃತ್ಯೊಲು ಜಾತಿ, ಮತ ಬಾಸೆ, ದೇಸದ ಅತಿ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಕಚ್ಚಾಟೊಲು ಆಪಿನಿ ಮನುಷ್ಯನ ಅಜ್ಞಾನೊಡ್ದಾತ್ರ. ಸರಿಯಾಯಿನ ಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ಆ ತಿಳುವಳಿಕೆಡ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ನಡಕೆ ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ ಈ ಜಗತ್ತ್ ಸೊರ್ಗ ಆವು. ಅದಗ ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ಪಣ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ "ಮಾನವಕುಲವೊಂದೆವಲಂ" ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ದಾಯೆಗ್ ಪನೊಡಾಂಡ್ ಪಂಡ, ಪೊಳಲಿನಂಚಿನ ಒರಿ, ಮನುಷ್ಯೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದುದಿನಾರ್. ಸಿ.ಎ. ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋತಿನಾರ್, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪರಿಣತೆ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಗುಜಾರ್ಮೆಗಾತ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರ್ಯೆರ್. ಆರ್ ಮನಸ್ ಮಲ್ದೆರ್ಡ್ ಏತ್‌ಲಾ ದುಡ್ಡು ಮಲ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಆರೆಗಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಆರ್ ಐಕ್ ಒಯಿಕ್ಲಾ ಪೋವಂದೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಘಟನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಂಡೆಡ್ ಈ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಒರಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮನುಷ್ಯೆ ತಾನ್ ಸಮಾಜದ ಋಣೊನು ಎಂಚ ಸಂದಾವೊಲಿ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಮಾದರಿಯಾಯೆರ್. ಕುರ್ಸಿದ ಆಸೆಡ್ ಆರ್ ಒವ್ವೆ ಕೆಲಸೊಗ್ಲಾ ಜತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಬೊಡು ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಲು ಆರೆನ ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅವ್ವೆನ್ ತನಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿನಾತ್ ಸರಿಟೇ ಆರ್ ನಿಬಾಯಿಸಾಯೆರ್.

ಆರ್ ಕಣ್ಣೆದುರುಡ್ದ್ ಮಾಜಿನ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಇರ್ವತ್ತರಡ್ನೆ ಮದಿಪು ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಇತ್ತಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಪಾತೆರ ಎಂಕ್ ಈ ಸಂದರ್ಬೊಡು ನೆನಪಾಪುಂಡು. ಸ್ವತಂತ್ರೊ ತಿಕ್ಕೊಡ್ದು ದುಂಬು "ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ತಿನ ಜವಣೆ ಕವಿ ಪೇಜಾವರ ಸದಾಶಿವರಾಯೆರ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ತೆಲೆನ್ ಬುಲೆಪಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ದಿನ ಜನೊಕ್ಲು ಪೊಳಲಿಲೆಕ್ಕ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಮಂಗಳೂರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಕೆಲಸ

ನಿರಂತರ ಪರತೊಂದು ಪೋಪಿನ ಒಯ್ಲ್‌ದ ನೀರ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಚಲನ ಶೀಲವಾದ್ ಕಡಲ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್. ಸಾರ್ಥಕ ಆಂಡ್. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಂಚಿನ ಪತ್ತ್ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್ ಆತೇ ಗಂಭೀರವಾದ್ ಕಲಸ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಆರ್ ಓಡೇಗೇ ಪೋವಡ್ ಅವುಲೊಂಜಿ "ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟ" ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬರಂದೆ ಇಜ್ಜಂಡ್. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಸಂಘಟನೆದ ಸಾಮರ್ಥಿಗೆ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಒರಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಘಟಕೆ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ದಿಲ್ಲಿಡ್ ಅಂಚೆನೆ ಪಿದಾಯಿ ಊರುಲೆಡ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಪ್ಪುನ ಮಸ್ತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಟೊಲು ಇನಿ ತೋಜುಂದುಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನಯಿಟೇ 'ತೆಕ್ಕುಂಜ ಅಭಿಮಾನಿ ಬಳಗ' ಪಂದ್ ಒಂಜಿ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ "ನವನೀತ" ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿತ ನೆಯಿನ್ ಪಟಿಯೆರ್. ಬೆಳಗಾಮುಗು ಪೋಯಿನವುಲು ಇಡೀ ತುಳು ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕನೇ ಬೊಳುಪು ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿನ "ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ" ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಕಟಣೆ "ವಜ್ರದೀಪ್ರಕಾಶನ" ಪನ್ಪಿನ ಸಂಸ್ಥೆ ಉಂಡಾಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬುಡಿಯೆರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂದರಪ್ಪು ಉಂದಾದುಂಡು. ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ತುಳು ಗ್ರಂಥೊನು ಇಂಚ ಪ್ರಕಾಶೊಗು ಕಣಪಿನ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡಿನ ಪೊರ್ಲುದ, ತಿರ್ಲ್‌ದ, ಕಾಣಿಕೆ.

ಮಣಿಪಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಂತೆ ಆದ್ ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ ತಥ್ಯ ದರ್ಶನ "ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸು" ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿನ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಮೌಲಿಕ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗೇ ಪೊಸತಿನ್ಪಿನ ಡೆಮುಟ್ಟದ ಮೃಗಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿ 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಬೊಳುಪು ತೂವೆರೆ ಕಾರಣ ಆಯೆರ್.

ನೂದೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಗೌರವಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸೊಗು ಮೋಕೆಡ್, ದಕ್ಷತೆಡ್ ಮಲ್ತೆರ್. ತಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮದರಾಸು ಅತ್ತಾಂದೆ ಇಂಚಿನ ಕರ್ನಾಟಕೊಡ್ದು ಪಿದಾಯಿದ ಬೇತ ಬೇತೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಲೆಪ್ಪುಗು ಓಕೊಂದು ಅಡೆಗ್ ಪೋದು ಬತ್ತೆರ್. ಏತೊ ತುಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಬೊಕ್ಕ ಇತರ ಸಂದರ್ಬೊಡು ರೋಟರಿ, ಲಯನ್ ಸೇರ್ದ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ವಿವಿಧ ಭಾರತಿ ರೇಡಿಯೊಡ್ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಪಾತೆರಕತೆ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಒರಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವಾಗ್ಮಿ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ಆದುಪ್ಪುನಗವೇ 'ಮದಿಪು'ಗು ಪೊರ್ಲುಡು ಪುದಾರ್ ಕಣಪ್ಪಿನಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುತ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಯೋಚನೆ, ಯೋಜನೆ ಇತ್ತಿನಾನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಅವಿರತ ದುಡಿಮೆ. ತುಳುತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೊಲೆನ್, ಮೈಸೂರು ಮುಂಬಾಯಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಡೆಟ್ ಅಲ್ತ ಜನೊಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಅಕಾಡೆಮಿದ ವಿಶೇಷ ಕಜ್ಜೊಲು ನಡತ. ತುಳುತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯೊನು ವಿದ್ವಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಯೆರ್ ನಾಡ್‌ಪತಿನ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ; ತುಳು ಲಿಪಿ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಹತ್ವದ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆಯೆರೆ ಕಾರಣಾರಾಯೆರ್. ಆರೆನ ಕಾಲೊಡು ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆಡ್ ನವಯುಗತ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್, ಕು.ಶಿ ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್, ಅಂಚೆನೆ ಪಾ.ವೆ.

ಆಚಾರ್ರೆನ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' (ರಡ್ಡನೆ ಮುದ್ರಣ) ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ನಾ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕಾರಣೊಯೆರ್. 'ತುಳುವ ದರ್ಶನ' ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆನ್ಲಾ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. "ಮದಿಪು' ಎಂಚಲಾ ನನಲಾತ್ ಪೋರ್ನಾದ್ ಮದಿತೊಂದುಂಡು. "ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಡ್ ತುಳುವಪ್ಪೆ" ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊದ ಆಂಗವಾದ್ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್, ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಗ್ ಪೋದು ತುಳು ಪುಸ್ತೊಕೊನು ಮಾರುನ ಕೆಲಸ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಡು ಆ ಊರುದ ಉತ್ಸಾಹಿ ತುರುಣೆರೆನ್ ಒಟ್ಟು ಪಾಡ್ದ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಮಾರುನ ಒಂಜೊಂಜಿ ದಿನತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋದು ತುಳು ಪುಸ್ತೊಕೊಲೆ ಮಾರಾಟ; ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಲೆಡ್ "ತೊಳುತ ಪೊರ್ಲು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ತುಳು ಪುಸ್ತಕೊಲೆ ವಿಭಾಗ ಮಲ್ಪರೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೆರ್.

ನನವೊಂಜಿ ಬಾರಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ ಪನ್ನಗ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಸಂವಿದಾನದ ಎಡ್ಮನೆ ಪರಿಚ್ಛೆದೊಡು ಸೇರ್ಪಾವುನ. ಅಂಚಾನಗ ಈ ಬಾಸೆಗ್ ಬಲ ತಿಕ್‌ದ್ ಅವು ನನಲಾ ಬುಲೆವರೆ ಸಾದ್ಯಾಪುಂಡು. ಐಕ್ ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಯ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಸಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ಅವ್ವೆನ್ ಕಲ್ಪುನ ಸಾದ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಈ ಕೆಲಸೊಗಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯೆರೆನ್ ಪತ್‌ದ್ ಆರೆನ ಮುಂದಾಲ್ತನೊಟು ಇತ್ತೆದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಲ್ನಡೆ ಪೋದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಕೆಬಿಕ್ ಸರೀ ತುಳುವೆರೆನ ಬೊಬ್ಬೆ ಕೇಣುಲೆಕ್ಕ ತಮ್ಮಟೆ ಬೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳುತ, ತುಳು ಮೂಲದ, ಸಂಘಟನೆಲು, ರಾಜಕಾರಣಿಲು, ಸಾಹಿತಿಲು, ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಮೊಕುಲೆನ್ ಮಾತ ಒಟ್ಟು ಸೇರಾದ್ ಈ ಕೆಲಸೊಗು ಮುಂದೇರ್ದೆರ್. ದೆಲ್ಲಿಗ್ ಪೋವೆರೆ ಟಿಕೇಟ್ ಬುಕ್ಕಿಂಗ್‌ಲಾ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐತ ನಡುಟು ಆರ್ ಬಾರಿ ಅರ್ಜಂಟ್‌ಡ್ ಲಕೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ವಾ ವೊಂಜಿ ಸೂಚನೆಲಾ ಕೊರಂದೆ ಬರಂದಿನಡೆಗೇ ಪೋದು ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ಆರ್ ಏಪಲಾ ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಅನಾಯಾಸೇನ ಮರಣಂ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊನ್ನಾ ಐತ ಒಟ್ಟುಗೇ 'ವಿನಾ ಧೈನ್ಯೆನ ಜೀವನಂ' ಪನ್ಪಿನ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸತ್ಯೊನ್ನಾ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾಯೆರ್.

'ಬೇಡಲಾರೆನು ನಿನ್ನೊಳೇನನ್ನು' ಪಂದ್ ಆರ್ ಬರೆದ್ ದೀತಿನ ಒಂಜಿ ಕವನ ಒಕ್ಕಣೆದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಅರೆನ ಬದ್‌ಕ್, ಅವು ಇಂಚೆಂಡು.

"ಬೇಡಲಾರೆನು ದೇವ ಕೈಲಾಸವಾಸ
ಬೇಡಲಾರೆನು ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಭಾಗ್ಯ
ಬೇಕಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಅರಮನೆಯ ಸಂಪತ್ತು
ಬೇಕಿಲ್ಲ ಸನ್ಮಾನ ಕೀರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ||
ಬೇಡುವೆನು ಬೇಡುವೆನು ನಿನ್ನದಯೆಯೊಂದ
ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಿ ನಡೆವ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯವ ನುಡಿವ
ಧೈನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯೆ
ಲೋಕದೊಳಗಾರಿಗೂ ಭಾರವಾಗದ ಬಾಳೆ||"

ಇಂಚ, ಎಂಚ, ಆ ಭಗವಂತಡ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗೊನು ಪಿದಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೆರಾ ಅಂಚೆನೆ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಬದಕ್‌ದ್, ಒಂಜಿ ಆದರ್ಶೊನು ನಮ್ಮ ದುಂಬು ದೀದ್ ಎರೆಗ್ಲಾ ದಾಲ ಒಂಜಿ ತನಡ್ದ್ ತೊಂದರೆ, (ಸೀಕ್ ಸಿರ್ಕ್‌ಡ್) ಕಷ್ಟ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಬಿನ್ನೆ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಲಕೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ವಾ ಸೂಚನೆಲಾ ಕೊರಂದೆ ಅನಂತೊಗೆ ಸಂದಿಯೆರ್. ಅರೆನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಒಂತೆ ಅಮಸರೊದಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಕಿದಕ್‌ಲೆಗ್ ತೋಜು. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ ಅರೆನ ಕೆಲಸದ ವೇಗೊಗು ನಂಕ್ ಬಲಿಪರೆ ತೀರಂದಿನಾವೇ ಐಕ್ ಕಾರಣ ಆದುಪ್ಪು. ಅಂಚ ಅಮಸರ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಈತ್ ಮಾತ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಮೇಲ್ದ್ ಪಾಡೊಂದು ಒರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

ತನ್ನ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಬುಡೆದಿನ್ ಮೋಕೆದ ಕಂಡನೆ ಆದ್, ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪ್ರೀತಿದ ಅಮ್ಮೆ ಆದ್, ಸಂಬಂದದಕುಲೆಗ್ ಪ್ರೀತಿಗ್ ಪಾತ್ರೆರಾದ್, ಕಿನ್ನಿಡ್ದ್ ಮಲ್ಲೆ ಮುಟ್ಟ ತನಕ್ ಬೊಳುಪುದ ತಾದಿ ತೋಜಾದಿನ ಗುರು ಹಿರಿಯೆರೆಗ್ ಅರ್ತಿದ ಇಷ್ಟೆ ಆದ್, ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯದ ಇಷ್ಟೆರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನಾಯೆ ಆದ್ ಕನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿನ ರಡ್ದ್ ಕಣ್ಣ್‌ದ ನೋಟದ ಬೇಟೊಡು, ಬಾಲೆ ಆದ್ ಬಾಮ್ಯನೊಡು ಬುಲೆವೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ದ ಕೊಂಡಾಟನೇ ತನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ನಲಿಪಾಟ ತೆಲಿಪಾಟ ಆದ್ "ಇಂಚಿನ ಜನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ವೋಲು ನನ" ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ ಮಾತ ನೆನಪುಲೆಕ್ಕ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಇಷ್ಟೆರೆನ್ ಮೂಲೇ ಬುಡ್ಡು, ತಾನ್ ಆರತಿ ದೆರ್ತಿನ ತುಳುರಾಣಿನ ಕಿರೀಟದ ಮಣಿಯಾದ್, ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಂದಿನ್ನೈಟೆ ತರೆದೆರ್ತ್ ಪೂರೆನ್ನಾ ಸಾಧಿಸಾವೊನ್ನ ಛಲೊಟೇ ಈ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಪೊರ್ಲು ಕಣತೊನ್ನ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಅನಂತೊಗು ಸಂದಿಯೆರ್. ಆರ್ ತೂತಿನ ಏತೊ ಕನೊಕುಲು ನಮ್ಮ ದುಂಬು ಉಂತುದ. ತುಳುತ ಕೆಲಸೊಲು ಏತೊ ಉಂಡು. ಅವ್ವೆನ್ ಒಂಜೊಂಜೇ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಆ ಮಹಾನ್ ಆತ್ಮೊಗು ನಮ ಕೊರ್ಪಿನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ.

ಅನುಬಂಧ ೧

ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದನೆಲು

ಪುಟುದಿನ ದಿನ : 28 ಜೂನ್ 1941

ಪುದರ್ : ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ

ಇತ್ತಿನ ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ದೇವೀ ಪ್ರಸಾದ್ ಅಗ್ರಹಾರ ರಸ್ತೆ
ಪರ್ಕಳ -576 123.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ :

1. ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆ ಗುರುಪುರ
2. ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಕೆ.ವಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಉಜಿರೆ
3. ಬಿ.ಕಾಂ. ಪದವಿ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರು (ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿ)
4. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಉಡುಪಿ ಲಾ. ಕಾಲೇಜು (ಐನನೇ ರ್‍ಯಾಂಕ್)
5. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಸಿ.ಎ.ಐ.ಐ.ಬಿ. (ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್ಸನ್ - ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟೊಡು ನಾಲನೇ ರ್‍ಯಾಂಕ್)
6. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಎಮ್. ಎ. ಪದವಿ (ಮೈಸೂರುದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ - 7 ರ್‍ಯಾಂಕ್‌ದೊಟ್ಟುಗು)

ಮೆರೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಾಯಿನ ಹಿರಿಯೆರ್

1. ದಿ. ಪೊಳಲಿ ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ (ಅರೆನ ಅಪ್ಪೆನ ಅಮ್ಮೆರ್- ಅಜ್ಜೆ)
2. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದಿತ್ತಿನ ತಾನ್ ಉಪ್ಪುನ ಮುಟ್ಟ ಬೆರಿ ಬೊಟೊಂದಿತ್ತಿನ ತುಳು ಮಹಾಕವಿ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್.
3. ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಡ್ ಶಿಕ್ಷಕೆರಾದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ, ಬೊಕ್ಕ ಮುಖ್ಯೋಪಾದ್ಯೆರಾಯಿನ ದಿ. ಆರ್ ಎನ್. ಭಿಡೆ.

ಉದ್ಯೋಗ : 1967ನೇ ಮೇ ತಿಂಗೊಲ್ದ 17 ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಶಾಖೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗೊಗು ಸೇರಿಯೆರ್.
ಬ್ರಾಂಚ್ ಮೆನೇಜರ್ ಆದ್ ಕೃಷಿ ಯೋಜನಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಆದ್, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತರಬೇತಿ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯೊಡು ಉಪನ್ಯಾಸಕೆ ತರಬೇತುದಾರೆ ಆದ್, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಬಂಧಕೆ ಆದ್ ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಆದ್ ಇಂಚ ಸುಮಾರ್ 31 ವರ್ಸೊ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. 1998 ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ಸ್ವಯಂನಿವೃತ್ತಿ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನಗ ಸಾಂಗ್ಲಿ, ಹಿರಿಯಡ್ಕ, ಬೆಳಗಾಮ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಉಡುಪಿ, ಮಣಿಪಾಲ, ನವದೆಹಲಿ, ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಡು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಿಕ್ರಿಯೆಶನ್ ಕ್ಲಬ್ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಕ್ರೀಡೆ, ಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮೊಕುಲೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೃಷಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಜತೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೃಷಿ ಲೋಕ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಡ್ ಒರಿಯಾದಿತ್ತಿದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬುಡಿಬೊಕ್ಕ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಆವರೆ ತರಬೇತಿಲಾ ಗೆತೊ ನೊಂದುದಿತ್ತೆರ್.

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಸುರುಮಲ್ತ್ ನಡಪಾಯಿನ ಸಂಸ್ಥೆಲು

1. ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ
2. ಮಣಿಪಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ
3. ಹಿರಿಯಡ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ
4. ಹೈದರಾಬಾದ್ ತೆಕ್ಕುಂಜ ಅಭಿಮಾನೀ ಬಳಗ
5. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಬಂಟರ ಸಂಘ
6. ಬೆಳಗಾವಿ ವಜ್ರದೀಪ ಪ್ರಕಾಶನ
7. ದೆಹಲಿ ತುಳು ಕೂಟ
8. ದೆಹಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಗರ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ
9. ಬಳಕೆದಾರೆರ್ನ ವೇದಿಕೆ (ರಿ), ಪರ್ಕಳ

ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಪದಾಧಿಕಾರಿ ಆದ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಆದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆಲು

1. ಪೊಳಲಿ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮಿತಿ (ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ)
2. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿ ಸಮಿತಿ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)
3. ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎನ್ ಆಳ್ವ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮಿತಿದ ನಿರ್ವಾಹಕೆ
4. ರಾಜರತ್ನಂ ಸಂಸ್ಮರಣ ಸಮಿತಿ ಜತೆ ನಿರ್ವಾಹಕೆ
5. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿ. ಸೀ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯೆ
6. ದೆಹಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಕೊಶಾಧಿಕಾರಿ
7. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕನ್ನಡ ನಾಟ್ಯರಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
8. ಉಡುಪಿ ತುಳುಕೂಟ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿದ ಸದಸ್ಯೆ
9. ದೇರಾಜೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆ
10. ಬೆಳಗಾವಿ ಬಂಟರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಯೋಜಕೆ
11. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸ್ಮಾರಕ ಸಮಿತಿ, ಮಂಗಳೂರು ನೆತ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
12. ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಂಗಳೂರು, ಮಣಿಪಾಲ ಕೇಂದ್ರದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆ

13. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆ -1995-98
14. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಗೌರಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
15. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ (1998 ದಶಂಬರೊಡ್ದು ಸಪ್ಟೆಂಬರ 2001 ಮುಟ್ಟ) ನನಲಾ ಇಂಚಿನ ಸುಮಾರ್ ಸಂಸ್ತೆಲೆಡ್ ಆರ್ ಬೆನ್ತೆರ್.

ಆರೆನ ಮುಂದಾಳ್ತನೊಟು ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲು

1. ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣಭಟ್ರ್‌ನ ತಥ್ಯದರ್ಶನ ಸಹಿತ ನಾಲ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು.
2. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪರೈಕುಲೆನ 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಸಹಿತ ಮೂಜಿ ಬೂಕುಲು.
3. ತೆಕ್ಕುಂಜ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ರೆನ 'ನವನೀತ'
4. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರೆನ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ 'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ' ಪ್ರಕಟ ಆವರೆ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ದೆರ್. ತಾನ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದಿನ ಬೇತ ಬೇತೆ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ನೂದೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚ ಜನ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಜ ಬೈದೆರ್.

ಅನುಬಂಧ ೨

ಪೊಳಲಿದಾರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಲೆ - ಕೃತಿ ರಚನೆ

1. ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆದ ಎಡ್ಡೆ ವಾಗ್ಮಿ.
2. ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆದ ಪತ್ರಕರ್ತೆ.
3. ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಕತೆ, ಕವನ, ಬಾಸಣೊಲೆನ್, ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್.
4. ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಕತೆ, ಕವನ, ಪ್ರಬಂಧ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ದೆರ್. ಭಾಷಾ ಪರಿಶುದ್ಧತೆದ ವಿಷಯೊಡು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಇತ್ತಿನಾರ್.
5. ಹಿರಿಯ ನುರಿತ ಕಲಾವಿದೆರೆನ ತಾಳ ಮದ್ದಳೆದ ಅರ್ಥ ಕೇಣೆರೆ ಬಾರೀ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನಾರ್.

ಆರ್ ಬರೇದ್ ಬೊಳ್ಪುಗ್ ಬೈದಿನ ಕೃತಿಕುಲು

ಕನ್ನಡ

1. ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಕೃತಿದರ್ಶನ
   (ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆನ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಕಾವ್ಯಕೃತಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆ).
2. ರಾಜರತ್ನ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ
   (ರಾಜರತ್ನಂ ಮೆರೆನ ಕೆಲವು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ).
3. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೊಳಲಿ
   (ಪೊಳಲಿ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಲ ಪುರಾಣ)
4. ಗೌರವದ ಗರಿಗಳು
   (ಪದಿನಾಜಿ ಜನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಪರಿಚಯ ಲೇಖನ).

5. ಮರೆಯಬಾರದ ಮಹನೀಯರು
(ಇರ್ವತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಬಂಟ ಸಮಾಜದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹಿರಿಯೆರೆನ ಪರಿಚಯದ ಬರವುಲು).
6. ಕಯ್ಯಾರ-80
(ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುತ ಪೆರ್ಮೆದ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಸಾದನೆದ ಬಗ್ಗೆ ಅರೆಗ್ 80ವರ್ಷ ದಿಂಜಿನಗ ಬರೆತಿನ ಪುಸ್ತಕ).
7. ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆ
(ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ).
8. ಯಕ್ಷಗಾನ ವಾಚಸ್ಪತಿ
(ದಿ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಧನೆ).

ತುಳು

1. ಪಾತೆರ ಕತೆ (ತುಳುಬಾಸೆದ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗೊಲು).
2. ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು
(ಪೊಳಲಿದಾರೆಗ್ ತುಳುತ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಂದ್ ಪುದರ್ ಕೊರಿನ ಕೃತಿ. ಕನ್ನಡ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ, ಮರುಳು ಮುನಿಯನ ಕಗ್ಗದ ಲೆಕ್ಕಂತಿನ ತುಳು ಕೃತಿ).
3. ತುಳುವಾಲೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆ
(ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆನ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ).
4. ಪೊಳಲಿ ನುಡಿಮಾಲೆ
(ತುಳುತೊಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿ ಉಂದು. ದುಂಬು ತುಳುಟಿತ್ತಿ ಗಾದೆಲೆಲೆಕ್ಕನೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನ ಪೊಸ ಗಾದೆಲು, ನುಡಿಕಟ್ಟ್‌ಲು).
5. ತುಳು-ಕೋಡೆ -ಇನಿ-ಎಲ್ಲೆ
(ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ -ಸಂಸ್ಕೃತಿದ, ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯ, ವರ್ತಮಾನದ ಒಂಜಿ ಪಕ್ಷಿನೋಟ).

ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ

1. ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ -(ಕನ್ನಡೊಡ್ದು ತುಳುಕು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗೊಡ್ದು ಕೆಲವು ಪದೊಕುಲೆ ಅನುವಾದ).
2. ಮಿತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಕತೆ (ತುಳುಡ್ದ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಭಾಷಾಂತರ)
(ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ಬರೆತಿನ ತುಳುತ ಸುರುತ ಕಾದಂಬರಿದ್ ಕನ್ನಡ ತರ್ಜುಮೆ).
3. ತುಳುವಾಲ ಬಿಲಿಯೇಂದ್ರೆ
(ತುಳು ಜನತ ದೀಪೊಳಿ ಪರ್ಬ ಆಚರಣೆದ ಕಟ್ಟ್‌ಲೆನ್ ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದಿತ್ತಿನ ರೀತಿಡೇ ಬರೆತೆರ್. ಐತ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ).

ಬರೆದ್ ದೀತಿನ ಪ್ರಕಟ ಆವೆರೆ ಇತ್ತಿನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಲು

1. ಸುಮಂಗಲಿ (ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾದಂಬರಿ). ಮಂಜುವಾಣಿ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ದಾರವಾಹಿ ಯಾದ್ 14 ಕಂತ್‌ಡ್ ಬೈದಿನೆನ್ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಡು ಕಣಪಿನ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಕೌರವನ ಬುಡೆದಿ ಭಾನುಮತಿನ ಕಥೆ.
2. ಅಬ್ಬೇಸ (ತುಳು ವಚನ ಕಾವ್ಯ).
3. ಪೊಳಲಿದಾಯನ ವಚನೊಲು (ತುಳು ವಚನ ಕಾವ್ಯ, ಕನ್ನಡದ 'ವಚನೊಲು' ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತುಳುತ ಅನುಭವ ದಿಂಜಿದಿನ, ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ, ಸಮಾಜದ ಕುಂದು ಕೊರತೆಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾವುನ, ತಿದ್ದಿನಂಚಿನ ವಚನೊಲೆನ ಸಂಗ್ರಹ).
4. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು (ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣೊಡು ಬೇತೆ, ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಬೈದಿನ ಪಾತೆರೊಲೆನ ಸಂಗ್ರಹ).
5. ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು (ಆರೆನ ತುಳು ಬೂಕುದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ).
6. ಹುಲಿ ಹಿಡಿದ ಗಡಸು (ಡಿ. ಕೆ. ಚೌಟೆರೆನ ಪಿಲಿ ಪತ್ತಿ ಗಡಸ್ ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ).
7. ಕುಡರಿ ರಾಮನ ಕಡಲ ರಾಜ್ಯೊ (ತುಳು ಕಾವ್ಯ).
8. ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆ ಕತೆಕುಲು (ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟೆರೆನ ತುಳು ಕತೆಕುಲೆ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ).
9. ನಾಣಜ್ಜರು ಹೊಳೆ ತಿರುಗಿಸಿದರು (ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ ಭಟ್ಟ್ ಮೆರೆನ - ನಾಣಜ್ಜೆರ್ ಸುದೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್ ತುಳು ಪುಸ್ತಕೊದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ).
10. ಭಾಷಣ ಕಲೆ (ಭಾಷಣ ಕಲೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ).
11. ಯುಗ ಚೇತನ ಕು.ಶಿ (ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನ).
12. ತೆಲ್ಪು ತೆಲಿಕೆದ ಕತೆಕುಲು (ಲಘು ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗದ ಕತೆಕುಲು)

ಉಂದು ಅತ್ತಾಂದೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಬರೆತಿನ ಮಸ್ತ್ ಬಿಡಿಲೇಖನೊಲು ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆತಿನ ಕೆಲವು, ಆವಂದಿನ ಕೆಲವು. ಪೊಳಲಿದಾರ್ ತುಳು ಕನ್ನಡ ಅತ್ತಾವಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತರ್. "Folk Tales of Tulunad" ಪನ್ಪಿನ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನೆಯರೆ ಕತೆನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ ಬರೆತೆರ್. ಅವು Saguna Digest ಪನ್ಪಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಧಾರಾವಾಹಿ ಆದ್ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್ (1991).

●

ಬಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಪರ್ಕಳ
'ಶ್ರೀ ದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ' 576123
18.11.1989

ಪ್ರಿಯರೇ,

ಶ್ರೀ ವಾಮನ ನಂದಾವರ ಅವರ
ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಈ ಕಾರ್ಡು.

ನನ್ನ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜರತ್ನಂ
ಅವರ ಕುರಿತಾದ ಬರೆಹದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಕ್ಷರ
ಗಳು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ
ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ
ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೂಚಿಸಿ
ದವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರಬೇಕು

ಬೆಳ್ಟು [(Belt ಎಂಬದಾಗಿ)]
ಒಡಿಳ್ಟು
ಕಳ್ಟು

ಬಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಶ್ರೀದೇವಿಪ್ರಸಾದ
ಪರ್ಕಳ
576 123
ಜೂನ್ 29, 1989

ಪ್ರಿಯ ತಂಗಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದ
ಗಳು. ಕ್ಷೇಮ.
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪತ್ರ, ಕವಿತೆ ಕೈ ಸೇರಿದುವು.
ಸುಧಾ-ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಿನ್ನೆ ಶನಿವಾರ
ಬಂದು ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮರಳಿ ಹೋದರು.
ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸಾ
ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ
ಮನೆ ಇದು ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಂತದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ
ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಜನ ಇಲ್ಲ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತು
ಮನೆಯವರೆಂದು ಅತ್ತೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ
ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ [illegible] ಸರೀಕರು
ಹಲವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇಸರವಾಗು
ತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ. ಜುಲಾಯಿ ಹದಿನಾಲ್ಕರ ಅನಂ
ತರ ಇಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಕೆಲವು
ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ.

ಬಿ. ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಪರ್ಕಳ 576123
4.3.1992

ಪ್ರಿಯ ಸೋದರ,
ಪತ್ರಪುಷ್ಪದ ಸಂ. 9. ಸಂಚಿಕೆ 2 ತಲಪಿತು.
ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ
ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ
ಯೋಗ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ನೀವು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದ್ದು ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ, ತೀರಾ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಹಿರಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ನಡತೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಾಲಗೆ - ತುಟಿ - ಮುಖ ಇತ್ಯಾದಿಗೆ ಸೀಮಿತ. ಹೃದಯದ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿಮೆ.

ಅ.ಭಾ.ತು. ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊತ್ತ
ವಿವರ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಬಯ್ಯಿದಿನೆ
ಸಂಚಿಕೆದ ತ್ರಾಸ್ . 16 ಪೊಸ ಕೃತಿ
ಬಿಡುಗಡೆ ಸಾನುವು ಬೇರೆ ಉಂಡು.
ಆಂಡ, ಉಂಡು ಪುರಸೊತ್ತಿ ಉಪ್ಪುನೆ
ದರೆಗಳೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆನವು. ನಾಲ್ ಕೃತಿ
ಮಾರ್ನ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಡ್ ಪಾಸುಲು
ಪುರಸೊತ್ತ್ ನಿಕ್ಕ್ ಆಪುಂಡೆ? ನಿಕುಲು
ಒಂಜೇ ಮಲ್ತಿತ್ತಿಂಡ ಸರಿಯಾಂಡ್.
ಸ್ವರ್ಣಾಂಕ ಬಿಡುಗಡೆತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ಪುಸ್ತ
ಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪುಂಡ ಆವುಂದು
ಎನ್ನ ಸೂಚನೆ.

ತಾ 4ಕ್ಕ್ ಸಭೆರ್ನ ಬರ್ಪರಾ? ಶೋಭಾ
ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ನಡಪುಂಡು. ಇತ್ತೆಗ್ ಕುಶಿ.

ಸಾರವತ್ ನಗೆಗಳು ಬೂರುನ ಕುಶಿ ಕಂಡೆಲ್
ಅಶ್ವ ಮುಖ್ಯಪ್ಲಾಟ್ ಪ್ರಂಟ್ ಆಲೋಚನೆ
ಮಲ್ತುಲ್ಲೆ. ಪುಸರ ಇಜ್ಜಿ ಬಾರ್
ಮೊಂಡಾಜೆ ಕಟಾನ ಮುಖ ಕಣ್ಣ
ಮೂಜಿ ಬೀಬುನ ನೇರಾಂಡು.

ಪಾತೆರಗತ್ತೆ - ವಾ ಸಮಿತಿಕ್ ಉಂಡು?
ಇತ್ತೆಗ್ ಕುಶಿ. ಇಂಚ ಇರೆನ,
ಬಾಲಕೃಷ್ಣ-

ವಾ ಇತ್ತಂಡ್ಲ ಕೆಲಿ ಬರೆದಿತ್ತಿಂಡ್ ಆರ್ನ ಕಾಸಕೈಕ್ತರೆಯೇ
ನಂಬಮಲ್ತ್ ಕೆಲಸಾಲೆ. ತುಳುಭಾಷೆಗ್ ಸನ್ನುದ ಪತ್ರಿಕೆಲು
ಜಾಗ್ ಕೊರಂಡಿನ ಕಾಲೊಡು ಕುಶಿ ಶ್ರೀಪ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ
ಒಂಜಿ ಕೃಮ ದೀತೊಂದೆ ಕಂಡೆ ಎಂಕ್ ಬಾರಿ ಕುಸಿ. ಸೆಪ್ಪ
ದುಂಬು ಇಂಚಿ ಪತ್ರಿನಕುಲು ಇಜ್ಜಿಂಡ್ ನೆತ್ತ ಬೇರೆ
ಅತ್ತ್. ನವಂಬರ್ ಪತ್ರಿಕೆದಕುಲು ಕಿಂಕೊಳುನಾರ ತುಳು ಪುರಸ
ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗ್. ಎಂಕ್ ಪ್ರಶ್ನೆನೆತ್ತ ದುಂಬುದ ಕತೆ.

ಬಾದರಾಯಣ ಸಮ್ಮಂದ - ೫೦೨

'ಓ ಆರ್. ರಾಮಣ್ಣೆನಾ? ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯದ ಸಮ್ಮಂದ.
ಎನ್ನ ಬೊಡೆದಿನ ತಮ್ಮಲೆನ ಪಂಡಿ ಅಲೆನ ಕಾನಾ ಅಪ್ಪೆನ ಮೊಗ್ಗನ ಬಾವೆ
ಪಂಡ ಆರ್ನ ಬೊಡೆದಿನ ಪುಲಂಬುನ ಮೈತಿ ಬಿನ ಸೋದರಿ ರಾಮಣ್ಣನ
ಪುಲಂಬುನ ಬಾವಗತ್ತೇ ?'

'ಕುಶಿ ವಾ ರಾಮಣ್ಣನ ಪಣ್ಪುನಿ'

'ಬೇತೆ ಯಾರ. ಅಪ್ಪೆ ಮಿತ್ರಲ್ಲರ'

'ಬತೊನ ಪಂಡಿನಿ ಮಿತ್ರಲ್ಲದ ರಾಮಣ್ಣೆ ಅತ್ತೆ- ಬನತ್ತರಿತ್ತದ ರಾಮಣ್ಣನ
ಬಾವೆ ಕಂಡಾವರ ದುಗ್ಗಣ್ಣೆ ಬಲ್ಲಿರತ್ತೆ. ಅರೆನ ಮಗ್ಗೆ ರಾಮಣ್ಣೆ!

೩. ಬೋಂಡೊಗಟ ಬಜಿಲ್!

ಗುತ್ತಿನಾರ್ ಮಲ್ಲಸದಿವೆ, ಪಿನಾಕಿ. ಪುವರ್ ತಕ್ಕ ಗತ್ತ್
ಇಜ್ಜಿ, ಬರಮುದಾಸ್ಕೊಳ್ಳೆರೆಂದ ವ್ಯದರ್. ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನಕೆಲೆದ
ಗತ್ತೆಲ್ ಪಾತೆರಲೇ ಕರಪುರುನತ್ತಂಡೆ ಜಲ್ಲನಿರ್ ಕೊರ್ಪೆರಲ
ಪರಗೆ. ಅರೆಗೊರ ಸಂಜೀವ ಸೇನೆರ್ ಪಾದ್ಯಾನ ಪಪ್ರಾರ್ಗಂಡ್‌ಗ
ಜೋಕುಲು 'ತೃಪ್ತಿ' ಆಪುಂಡು, ಒಂಗದನೆ ಪರ್ನ ಪಂಡ್ನ ಕ್ಷೇಯರಗೆ.
ಸತ್ಯಪುನಿತ ಗೆಂದಾಳಿ ಪಾರೆಡ್ ಬೋಂಡೊಯ ಸ್ಟೋಕೆಲ್ ಕಲದಿನ ತುಳು
ಆಸೆಗ ಆಂಡ್.

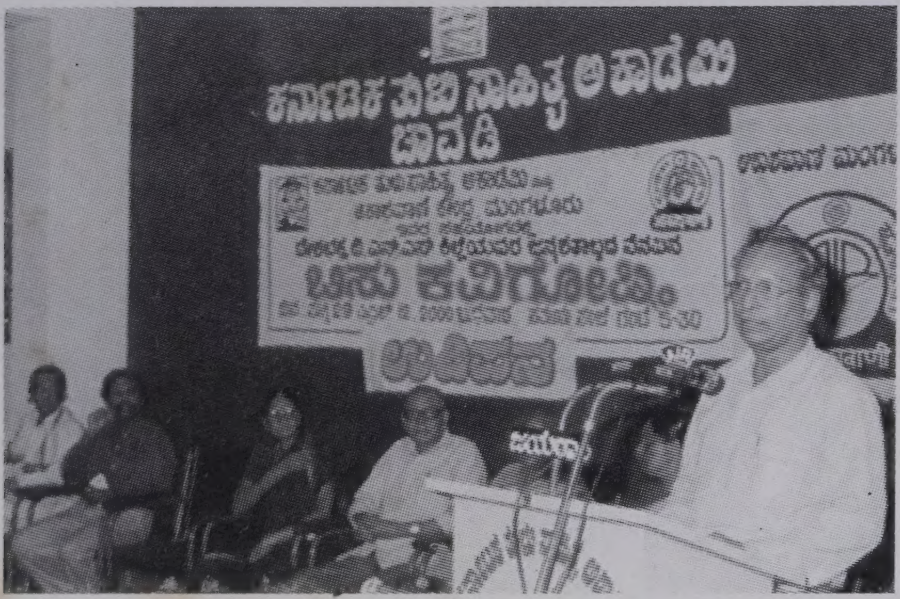

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕುಡ್ಲ ಎನ್. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆರೆನ ನೆಂಪು ಗಾದ್ ನಡಪಾಯಿನ ಬಿಸು ಕವಿಗೋಷ್ಠಿದ ಉದಿಪನ ಕೂಟೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಪೊಳಲಿ.

ಉಜಿರೆದ ಸಿದ್ಧವನೊಟು ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಸಹ ಯೋಗೊಡು ನಡಪಾಯಿ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನ ಕಮ್ಮಟದ ಮುಗಿತಲದ ಮದಿಪು ಕೊರಿನ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆಗ್ ಗೌರವ ಸಂದಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಪೊಳಲಿ

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿತ್ತಿನ ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲೆನ ಅವಧಿಡ್ ನಡಪಾಯಿನ ಚೆನ್ನೈಡ್ ತುಳುತ ಬೊಳ್ಳೈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೂಟೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ ಪೊಳಲಿ.

ಮೀರಜ್-ಸಾಂಗ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳುನಾಡ ಭವನೊಡು ನಡತಿನ ಐತ ಉದಿಪನ ಕೂಟೊಡು ಪರಂಪರೆದ ದಿರೆಸ್‌ಡ್ ತುಳುನಾಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ದಿವಾಕರ ಶೆಟ್ರೆನೊಟ್ಟುಗು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಪೊಳಲಿ

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ ಏಳಿಗೆಗಾದ್ ತನ್ಕುಲೆ ಸರ್ವಸ್ವೊನುಲಾ ಮುಡಿಪುದೀದ್ ಮಸ್ತ್ ಪೊಣೆಯಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ಸಾಧನೆಲೆನ್ ಅಕ್‌ಲ್ ತುಳುಕಾದ್ ಸಂದಾಯಿನ ಸೇವೆಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೋಜಿಪಾದ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಕಾದ್ ಅನನ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೋಡೆಗ್ ಸಂದಿನ ಹಿರಿಯೆರೆಗ್, ಈ ನೆಲತ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವ ಭಾವೊನು ಈ ಮಾಲೆದ ಬೂಕುಲು ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪ. ಎಲ್ಲೆದ ತುಳುತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಇನಿ ನಮ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದು, ನಡಪಾವೊಂದು ದುಂಬು ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪುನೆಕ್ ಈ ಮಹನೀಯೆರೆನ ಬದ್‌ಕ್ - ಸಾಧನೆಲು ನಂಕ್ ಪ್ರೇರಣೆ - ಚೈತನ್ಯೊನು ಕೊರ್ಪೊ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ